

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

„PINCZÉREK LAPJA“

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a budapesti kávéházi segéd egylet“, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet“ a „Székesfejvári pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet“, a „Győri pinczér-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczér-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet“-nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosok egyesületé“-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata“-nak, a „Miskolci pinczér-egylet“-nek, a „Kassai vendéglősök, kávéosok, korezmárosok és pinczerek egylete“-nek, a „Székesfejvári vendéglősök kávéosok és italmérők ipartársulata“-nak, az „Ujpesti szállodások, vendéglősök és korezmárosok ipartársulata“-nak és a létesítendő országos pinczér-egyesület budapesti központi mozgalmi bizottságának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. | Félévre . . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ | Évnegyedre . . . 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa-utca 7-dik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Három év után.

A pénzügyminisztérium, a kereskedelmi és belügyi miniszter nevében is, a magyarországi szállodásokhoz, vendéglősökhöz és korezmárosokhoz **Ihász György** útján.

1897-ben történt, hogy a „Vendéglősök Lapja“ azzal az indítvánnyal állott elő, hogy iparunk sérelmeinek orvoslása végett forduljunk az országgyűléshez.

Felhívásunk visszhangra talált úgy, hogy lapunk szerkesztője, **Ihász György**, több ezer vendéglős megbízásából csakhamar beadhatta a *kérvényt* a törvényhozás képviselőházához.

A kérvényt dr. **Horváth Ádám**, Kecskemét országgyűlési képviselője terjesztette be.

A képviselőház a pénzügyminiszternek adta ki tanulmányozás végett a kérvényt.

A pénzügyminiszter a kereskedelmi és belügyi miniszterekkel egyesülten csaknem 3 évig, azaz f. évi január 17-ig, tanulmányozta kérvényünket, hogy minő eredménnyel, arról a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszternek **Ihász György**höz intézett „Végzés“-e tanuskodik.

Három év nagy idő, ezalatt sokat is tanul, sokat is feled a gyarló ember, éppen ezért, hogy a feledékenyek emlékezetét felfrissítsük, az új, olvasóinkhoz nem tartozó szaktársaknak pedig tudtára adjuk, újból közöljük az országgyűlés képviselőházához beadott kérvényünket egész terjedelmében, a hogy imitt következik.

A magyar országgyűlés m. t. képviselőházához
Budapesten.

Kérvénye

Magyarország szállodásainak, vendéglőseinek és korezmárosainak.

Beadja: **Horváth Ádám**, országgyűl. képviselő.

A vendéglős-ipar érdekében teendő törvényhozási intézkedések tárgyában.

Alulírott szállodások, vendéglősök és korezmárosok hazafias tisztelettel és bizalommal fordulunk a magyar Országgyűlés mélyen tisztelt Képviselőházához, hogy sanyaru helyzetünket föltárva, ennek okait kimutatva, a viszonyok javítását illető véleményeinket és óhajtasainkat előadhassuk.

Erre az elhatározásra nem csupán a magunk életérdekei, hanem leginkább nemzetünk erkölcsi hanyatlásának egyre szaporodó jelei birtak bennünket.

Schitter Vince.

(Szövege a 6. oldalon.)

Eddigélé iparunkat mindig oly szemmel tekintette a törvényhozás, mint amely, ha nem is bűnös, de kárhózatossá válható élvezeti szükségletek kielégítésén alapul. Innen van, hogy iparunk védelemben alig, ellenben a kelleténél nagyobb, már-már elviselhetetlen megterhelésekben annál inkább részesült.

Hogy ez a szempont mennyire helytelen, azt az élet mindennapi jelenségei eléggé bizonyítják.

Évről-évre sürűbben hangzik a panasz, hogy a pálinka-ivás rohamos terjedése mennyire sorvasztja népünk őseréjét, amit elősegít az egyre silányabbá váló élelmezés. Hogy ezek a körülmények mily rombolóan hatnak, arról megdöbbenően beszélnek a sorozás, a büntető törvényszékek és a kórházak statisztikai adatai.

Ámbár a nép sülyedésének okai ily kézzelfoghatók, mégis azt kell tapasztalunk, hogy ezek az okok nem hogy csökkentenek, hanem erejükben szakadatlanul növeltetnek a fogyasztási adókkal, vámokkal, a regáléval és egyéb illetékek fölesigazásával.

A velünk politikai és gazdasági közösségben élő Ausztria egészségi és erkölcsi állapotai tagadhatatlanul jobbak a miénkénél, a miben, bizonyára nagy része van annak a körülménynek, hogy ott az élelmi cikkek, különösen a hus, az italok, főleg a sör, sokkal olcsóbbak, mint nálunk.

Ha viszonyunk megfordított volna, ha nem mi volnánk Ausztria éléstára, hanem az a miénk, akkor ez a különbség érthető volna: ámde hogy a hazánkból szállított marha és gabona tul a határon olcsóbban adható, mint a termőföldön, világosan állami intézményeink hibásságára enged következtetni.

Az 1887. XLVII. törvényezikk a bor fogyasztási adóját 50%-kal, a husét Budapesten 25%-kal, a cukorét 50%-kal, a sörét 100%-kal emelte föl. És ez a fölemelés akkor történt, a mikor kisiparunk elbukása immár meggátolatlanul mutatkozott, mezőgazdaságunk válsága pedig teljes közelből fenyegetett.

A nép nyomorának terjedését tehát nem hogy akadályoztuk, hanem elősegítettük oly állami intézkedésekkel,

melyek a megélhetést, az egészséges táplálkozást drágábbá tették.

Városokban a lakosságnak legalább is fele a vendéglőkből él, a vendéglők pedig, különösen a kisebbek, melyek majdnem kizárólag a szegény néposztály kielégítésére utalvák, a jelzett intézkedésekkel oly helyzetbe sodortattak, a melyben bukásukat részben az árak emelésével, részben áruik minőségének silányításával kerülhették ki.

Ki szenvedte meg ezt legjobban? — Megint csak az a néposztály, mely a leg-súlyosabb munka mellett a legesekélyebb keresetre van utalva. A helyzet veszélyét fokozta az adók emelkedése, a lakbérek felszökkenése, a fillokerapuztítás, a vágóhidak s legujabban a vásarcarnokok.

Tiszta bort 40 krajczáron alig mérhetünk, a legolcsóbb sör nálunk 24 krajczár, míg Ausztriában már élvezhető mérnek 12—14 krajczárért. Ennek a következménye az lett, hogy a nép, még az Alföldön is, a pálinkára kapott. Valóban elszomorító, hogy 5—6 év óta, amit magyar vidékeken sohasem láttunk, pálinka mellett (s hozzá, minő pálinka mellett!) mulat a nép, vesztegeti esztét, erejét.

A városokban, különösen a székes fővárosban, észrevehetőn apad a vendéglők közönsége, ellenben rohamosan szaporodik a pálinkamérések. Ezek a népmérgező helyek ellepik utcainkat s megdöbentő, a mint reggel, délből, este a munkások, kezükben egy darab kenyérral, megrohanják e bűzös helyeket. A munkásoknak több mint fele hétszámra sem lát fött ételt, szóval elmondhatjuk, hogy népünk ma kenyéren és pálinkán él.

Mig a pálinkamérések korlátlanul szaporodnak, addig fojnak a vendéglők, melyekben gond van a tisztaságra, újságokkal s zenével a nép lelkeire is hatnak és e mellett egészséges táplálékot szolgáltatnak.

A vendéglők léte más oldalról is meg van támadva, még pedig a kereskedőknek kis mértékben való elarusításra és poharazásra adott engedéllyel. Hogy mi szükség van az amugy is szorongatott vendéglősök ellen még a kereskedelmet is fölfegyverezni, az annál kevésbé érthető és helyeselhető, mert épen az ilyen ital-elarusító kereskedések révén terjed el a legtöbb műbor és rontott sör.

Ha megemlítjük még a látványos mulatóhelyek, az erkölestelen és németesítő zengerajok versenyét; a rendőri intézkedéseket, a zárórával való önkényes bánást, kétségtelennek látszik, hogy a kis vendéglők mielőbb eltűnnek a föld színéről, hogy helyüket teljesen a pálinkamérések, e spirituszszal és vitriollal dolgozó barlangok foglalják el.

Hogy ez mennyire van a művelődés, az erkölcsi nemesbülés, a közegészség, a nemzeti vagyonosodás érdekében, annak elbírálását a törvényhozás bölcsességére bizzuk, hivatkozván a most rohamosan terjedő szocializmus kórságára.

Mi hazafias kötelességünknek vélünk megfelelni, midőn, helyzetünk föltáráásával, rámutatunk arra a szükségre, hogy a vendéglősök érdekeinek méltányosabb számbavételével, oly törvényhozási intézkedések tételének, amelyek alkalmasak arra, hogy a szegény néposztály újra visszatérhessen az egészségesebb italokhoz s a táplálébb eledelekhez.

Azt hisszük, az előadottakból eléggé kiviláglik, hogy a vendéglősök helyzetének javítása első rangu állami érdek, mert az a közegészség és a közérkölciség követelményein alapul. Ennélfogva bátrak vagyunk kívánalmainkat, melyek egyrészt helyzetünk megkönnyítését célozzák, másrészt pedig a szegény néposztálynak olcsóbb megélhe-

tést biztosítanak s a hazai bortermelés és sörgyártás fölvirágzását is előmozdítják, rövidre fogva, kegyes figyelembevétel végett az alábbiakban elsorolni.

Tisztelettel kérjük:

1. A regále, mindenek előtt a kizárólagos bérletek mielőbbi eltörlését, mert a bérloknek a vendéglősök ugy ki vannak szolgáltatva, hogy valósággal rabszolgái helyzetben sínlődnek, a bérlok pedig, hogy mentől nagyobb haszonnal dolgozhassanak, egész vidékeket árasztanak el káros hatásu, pancsolt, vagy épen műborral. A regále különben is középkori intézmény s így nem méltó egy haladó államhoz.

2. A szegény népnek a pálinkától való elszoktatására a bor, különösen a söradó tetemesen leszállíttassék.

3. A kismértékben való elarusításra került szesz adója fölemeltessék, a pálinkamérések száma korlátoztassék s a mérési idő reggel 3 órától délután 10 órára szoríttassék.

4. A palackozott sörrel és borral való kereskedés szabályoztassék olyképen, hogy arra kizárólag a vendéglősök legyenek feljogosítva.

5. A bor- és sörhamisítás s a műborkészítés megakadályozására egészségügyi rendőrség szerveztessék.

6. A záróra országos törvénnyel rendeztessék.

7. A vendéglősipar a képzéshez kötött iparokhoz csatoltassék s minden ipartestület kebelében szakiskola állíttassék, hogy iparunk kebeléből a kontárok, kik tisztán a nyereségvágyuknak hódolnak, a közegészség és közérkölciség érdekében kizoríttassanak.

Ezek azok a kívánalmak, melyek — szerintünk — alkalmasak arra, hogy iparunk az anyagi elzülléstől megóvassék s a szegény nép egészségesebb életmódra tereltesék; e mellett még bortermelésünk és sörgyártásunk nemzetgazdaságilag oly fontos érdekeink is megfelelnek.

Mint hogy az előadott kívánalmak érvényesítése az államtól számba vehető anyagi áldozatot nem igényel, mi pedig már egészen a tönk szélén állunk, bizalomteljes tisztelettel kérjük figyelembevételüket s törvényhozásilag leendő valóztatásukat.

Kérelmünk meghallgatásában annál is inkább reménykedünk, mert ezzel hazánk egyik, vagyonra és értelmiségre legtekintélyesebb s legkiterjedtebb osztálya nyerne jövő fölvirágzására új alapokat.

Kérelmünk alázatos megújításával, honpolgári hűséggel, maradunk a Mélyen Tiszelt Képviselőház iránt rendületlen tisztelettel.

• Az alulírottak megbizásából:

Ihász György,

a „Vendéglősök Lapja” szerkesztője.

Igy megokolt az igazság erejével ható kérvényünkről dr. Barabás Béla országgyűlési képviselő **Ihász György**höz intézett, 1897. szeptember 8-án kelt levelében így nyilatkozott:

„Figyelemmel olvastam el azt a kérvényt, a melyet Magyarország szállodásai, vendéglősei és koreszmárosai a magyar országgyűlés képviselőházához benyújtottak. Bizony, **ideje volt már egyszer megszólalniok** s őszintén feltárni azokat a bajokat, a melyek ma-holnap elviselhetetlenekké válnak. A magam részéről igaz érzülettel **osztom véleményüket s jogosnak tartom kívánásukat**. De félek tőle, hogy a mi kormányunk ezen jelentékeny ügyben nem fogja azt a jó indulatot tanusítani, a melyet önök és foglalkozásuk méltán megérdemelnek.

En évek hosszú során át voltam az **aradi** vendéglősök és kávéosk egyesületének **titkárja**, sőt 1887. évben az **orszá-**

gos értekezlet egyik jegyzőjeként szerepeltem, épen azért, nekem volt alkalmam arról közvetlen meggyőződést szerezni, hogy azok a jajszavak, **a melyek felhangzanak kérvényükben, azok nem üres szavak, azok keserűséggel teljes valóságok**.”

Dr. Barabás Béla félelme alapos volt, mert hát a kormány tényleg nem tanusította azt a jó indulatot, a melyet iparunk érdemel.

Ugyanis a magas kormány 3 évi fejtörés után kérvényünkre imigy válaszolt:

131169/900.

IV.

A magyarországi szállodások, vendéglősök és koreszmárosok meghatalmazott illetve megbizottjának,

Ihász György urnak.

Helyben.

VII. Akácza-ú. 7. sz. a.

Végsz.

A nagyméltóságú m. k. Pénzügyminiszterium 1900. évi november hó 30-án 66906. számú magas rendelete folytán a nmélt. m. k. Kereskedelmi és Belügyminiszter ur nevében is a magyar országgyűlés képviselőházához beadott kérvényükre következőkről értesítettnek:

A kérés **első** pontjában kifejezett s a **kizárólagos bérletek** mielőbbi eltörlésére irányuló kérésre nézve a nmélt. m. k. P. ü. Minister ur megjegyzi, hogy a kizárólagos italméresi jog alkalmazása már 1895. év december hó végével teljesen megszűnővén, a kérés **a boritaladó hasznosítási rendszerére vonatkozóan kell tekinteni**, ennek eltörlése, valamint a **második** pontban foglalt és a **boritaladó és söradó, illetve söradópótlék** tetemes leszállítására irányuló kérés teljesítése **fogyasztási adórendszerünk gyökeres átalakítását tenné szükségessé**, éppen ezért is, mert ez az államháztartás egyensúlyának megbolygatása nélkül nem történhetné meg, ez a kérés ezáltal további tárgyalások alapjául nem volt vehető.

A **harmadik** pontban a **pálinkamérések korlátozására** irányuló kérés ellenben teljes mértékben méltányoltatik és az eddig sem hagyatott figyelmen kívül:

Éppen ez vezetett arra, hogy az önálló pálinkamérések száma a székesfőváros területén a m. kir. Belügyminiszter ural egyetértőleg megállapított s e megállapítás óta, miként az igazgatóság útján meg-ejtett tárgyalásokból ismeretes, már hosszabb idő óta egyetlenegy új pálinkamérés sem engedélyezettnek.

De kiterjesztetik ez irányban figyelme a vidékre is, amennyiben mindenkor alkalmaztatik a korlátozás ott, a hol ez kívánatosnak és szükségesnek látszik.

A **harmadik** pont további részében és a **negyedik** pont alatt kifejezett és csakis **osztály-érdekeket** szolgáló kérések tárgyalására alkalmasnak szintén nem találtattak.

Kérvényezőknak azt a kívánságát, hogy a **bor- és sörhamisítás és a műbor-készítés** megakadályozására egészségügyi rendőrség szerveztessék, a nmélt. m. k. Belügyminiszter ur figyelembe vehetőnek nem találta, mert eltekintve attól, hogy az italoknak hamisítása a külön rendőrség által különben sem volna megakadályozható, a fennálló törvények és rendeletek értelmében kötelessége a hatóságoknak a közfogyasztásra szánt és áruba bocsátott italmétek felett a felügyeletet és ellenőrzést gyakorolni. De nem találta teljesíthetőnek a belügyminiszter ur kérvényezőknak az **italmé-**

rési és italelárusítási üzletek záróórájának országos törvénnyel való rendezésére irányuló kérésüket sem, mert a záróórák egységesen nem szabályozhatók, minthogy azok megállapításánál első sorban a helyi viszonyok irányadók.

A beadvány hetedik pontjában előadott kérelmet, hogy t. i. a vendéglős-ipar a képzéshez kötött iparágak közé soroztassék, a kereskedelemügyi m. kir. minister ur ezáltal sem találta teljesíthetőnek, mert, mint azt már az 1898. évi harmadik országos vendéglős kongresszus ily irányu felterjesztése alkalmából Budapest székesfőváros közönségéhez 1899. évi április hó 19-én 7380. szám alatt intézett leiratában is kijelentette, az 1884. évi XVII. t. cz. 4. § a értelmében a törvény korlátain belül képzés igazolásához csakis a *kézműves-természeti iparágak köthetők*, már pedig a vendéglői ipar nem tekinthető oly mesterségnek, mely *kézműves-jelleggel bírna, s mely csak hosszabb gyakorlat útján volna elsajátítható.*

Budapest, 1901. év január hó 17-én.

Gaszner.

Nem bíráljuk ezt a miniszteri „végzés“-t stylus szempontjából, hisz ezen minden éperzékű magyar a mi tuszkolásunk nélkül is eléggé boszankodik.

A végzés logikátlan, légből kapott indokait azonban megjegyzés nélkül nem hagyhatjuk.

A mi kérelmünk 1. pontját, a kizárólagos regále-bérletek eltörlését illeti, hát igaza van a végzésnek, hogy az 1895. év végével a kizárólagos bérlet *néveleg* megszűnt, de hogy ez a megszűnés csak *látszólagos*, hogy a regále leplezett alakban, illetőleg modern köntösben még mindig a nyakunkon van, ezt ha nem is tapasztalnók, kitűnik, a „végzés“ eme kifejezéséből: „*Ezt a kérést a boritaladó hasznosítási rendszerére vonatkozóan kell tekinteni.*“

Ah! tehát a regále, a kizárólagos bérlet most már „*a boritaladó hasznosítási rendszere.*“

E névmagyarosítás ellen nincs kifogásunk, csak azt kérjük, hogy ez a rendszer a nép javára a méltányosság kaptafájára ütessék.

Még szomorubb világot vet a kormány felfogására a végzés ama kijelentése, hogy a *bor- és söradó* tetemes leszállítása azért nem teljesíthető, mert ez *fogyasztási adórendszerünk gyökeres átalakítását* tenné szükségessé.

Persze, hogy persze. Hiszen azért terhes az adó, azért veszélyeztetni a nép jólétét; mert hát ez a rendszer rossz, ez a rendszer megváltoztató.

Azt hisszük, hogy nem a nép van a törvényért, hanem a törvény a néprért. Ha a törvény a nép romlásának az okozója, úgy nem a népet kell elveszíteni, hanem a rossz törvényt kell eltörlölni.

Még az abderai kormányzók is így gondolkodtak.

A mi a *pálinkamérések* engedélyezését illeti, hát a valóságban ez sem

fest olyan szépen, mint itt a „végzés“-ben, mert subjectiv felfogásra van bízva, hogy „hol kívánatos és szükséges“ az engedélyek megtagadása.

Hogy kívánságunk 3. pontja, vagyis az, hogy a pálinkamérések üzemideje a reggeli órákra szoríttassék, osztályérdek volna, tarthatatlan ráfogás; mert ez az egész nemzet közegészségi és közérköcsi érdeke.

A végzésnek az az állítása is sophistikus, hogy a borhamisítás akadályozására nem kell egészségügyi rendőrség; mert hát ilyen rendőrség mellett sem válnék lehetetlenné a borhamisítás. A rablás, gyilkosság sem lehetetlen, mégis van policzia.

A záróórák országos törvénnyel való, egységes rendezését semmiképp sem gátolják a helyi viszonyok és tekintetek; mert a mi nem veszedelmes Budapesten, nem lehet veszedelmes Píripócson sem.

A mi a képzés megtagadásának azt az indokát illeti, hogy a vendéglősipar nem „*kézműves-jellegű*“, hogy nem olyan ipar, a mely csak hosszabb gyakorlat útján volna elsajátítható, merő képtelenség.

A „*kézművesség*“ critériuma máig sincs megállapítva, azt pedig, hogy a vendéglősiparhoz szükséges jártasság elsajátításához mennyi gyakorlat kell, csak a szakemberek tudnák meghatározni, nem pedig a minisztérium hivatalnokai.

Ezek rövidre fogott megjegyzéseink a pénzügyminiszter „*végzés*“-ére.

Most már csak az a kérdés, hogy a kormány visszautasítása után mit tegyünk?

Letegyünk érdekeink további védelméről, vagy ne?

Semmiesetre sem. A „*végzés*“ lappáliai mutatják leginkább, hogy remélhetünk s ha kitarfón tovább küzdünk, jogos, az egész közérdekre üdvös törekvéseink sikere el nem marad.

Mi küzdeni fogunk!

A budapesti munkaközvetítő intézet.

Hogy a munka-kereslet és kínálat könnyen egyenlítődjék ki s pénzbe ne kerüljön, a székesfőváros támogatásával a kereskedelmi minisztérium ingyenes munkaközvetítő intézetet létesített Budapesten. Az intézet nagy buzgósággal igyekszik megfelelni nagy feladatának, mint ezt *Létay* igazgató ur ó méltóságának hozzáink intézett, következő levele is bizonyítja:

99. szám
1901.

Tekintetes Szerkesztőség!

A beces lapja által képviselt ipari munkások érdekét lehetőleg előmozdítani egyik fő-törekvése a Tekintetes Szerkesztőségnek és ugyanezen czélt szolgálja az intézet is, midőn oda igyekszik, hogy megfelelő munkást küldjön azon gyár vagy mesternek, kinek arra szükség van.

Ez okból már eddig is a munkáspiacz állására vonatkozó heti kimutatást bátor voltam a Tekintetes Szerkesztőségnek megküldeni és annak indokát, hogy a Tekintetes Szerkesztőség azt kivonatilag is csak ritkán közölte, abban vélem találhatni, hogy az említett kimutatás nem oly időben jelenik meg, hogy az beces lapjában még helyet találhatna s talán abban is, hogy a kimutatás valamennyi iparra kiterjedvén, abból azon adatok, melyek a Tekintetes Szerkesztőséget érdeklik, csak fáradsággal kereshetők ki.

Ugy a munkaadók, mint a munkások érdekében szívesen volnék hajlandó ezen akadályokat akként elhárítani, hogy a Tekintetes Szerkesztőségnek azon adatokat, melyek a Tekintetes Szerkesztőség által képviselt iparra vonatkoznak, azon napokon szolgáltatnám, melyeken azt a Tekintetes Szerkesztőség beces lapjának megjelenési idejére való tekintettel kíváná.

Bátor vagyok azért kérni, szíveskedjék velem közölni, hogy hajlandó lenne-e a Tekintetes Szerkesztőség a munkás-piacz állására vonatkozó adatokat, azon iparra nézve, melyet beces lapja képvisel, közölni és igenlő esetben szíveskedjék velem tudatni, mely munkás-nemekre nézve kívánja a munka-kereslet és kínálat közlését és mely napokon; valamint azt is, hogy delután hány órára és mely címre és hova lennének ez adatok küldendők.

Az érdek kölesönösségénél fogva reményelem, hogy a Tekintetes Szerkesztőség kérésemnek mielőbb eleget tenni szives leend.

Budapest, 1901. január hó 23-án.

Tisztelettel

Létay L.

ny. miniszteri tanácsos igazgató.

Mi teljes készséggel és hivatalos tisztelettel adtuk meg a kívánatos választ, most tehát szaktársainkhoz, a főnökök és alkalmazotkhoz intézzük szavunkat. Mindazok, a kik iparunk terén akarnak munkát találni, forduljanak a „Budapesti munkaközvetítő intézet“-hez, (VIII., József-körút 36.), valamint forduljanak oda a főnökök is, bárminő munkásra van szükségük. Ez az intézet nemcsak díjtalanul végzi az elhelyezést, hanem az elhelyezetteket, ha azoknak vidékre kell menniök, a féláru utazási jegy kedvezményben is részesíti.

A váci püspökség pinczéje.

Hirtelen, az utolsó pillanatban érkezett lapunk szerkesztőjéhez *Reiszmann* Ignác szőlőnagybirtokos s a váci püspöki uradalom pinczébérlőjének a meghívása.

A meghívás vasárnap délnél jutott kezeinkhez s 2 óra 20 perczok már vonaton kellett ülnünk, hogy a szíves és megtisztelő invitálásnak eleget tehezzünk.

A meghívás arra szölt, hogy a püspöki uradalom pinczéjében borkóstoló lésszen s hogy minden jóval, minden tisztességgel várnak bennünket.

Ilyen meghívásnak, ha ez különösen olyan köztisztületben álló családtól ered, mint a milyennek Váczott és országszerte *Reiszmann* Ignác familiáját ismerik és becsülik, nem lehet ellenállnunk.

El is mentünk. Csaknem 70 fogat várt bennünket a váci állomásnál s bár a *Reiszmann-család* illusztris feje beteg volt, fiai, a kik szorgalomra és magyaros szivre méltó utódai érdemes atyjuknak, szíves látásukkal,

gavalléros előzékenységgel igazán feledhetlenül kedvessé tették a találkozást.

Egyszerre otthon éreztük magunkat, a mint velük kezét szorítottunk a kupolás Rókus-kápolna közelében.

Még inkább fokozódott elragadtatásunk, a mikor leszállottunk a történelmi nevezetességű, püspöki pinczébe, a mely két emeletesen nyúlik mélyen a Duna felszine alá.

Ez a kettős, bámulatos hosszúságú pince sok száz gyertyalángtól, lampionoktól bevilágítottan igazán tündéri látványosságot képezett.

Egyrészt ez a kép, másrészt pedig a Reizsmann-család szívélyessége elbűvölte a pestieket, a kik Budapest előkelőbb kereskedőiből s más előkelőiből körülbelül 42-en lehettek.

Az igazetes kép meglepetéséből származó tartózkodás azonban csakhamar eloszlott, a mint magunk előtt láttuk a leg-hazafiasabb rend, a „Kegyes-rend” tanárait, a kik a náluk megszokott kedélyességgel, magyaros egyszerűséggel üdvözöltek bennünket jövevényeket.

Végig jártuk, álmélkodva s kegyeletes szorongással szemlélvük a kolosszális pinczét, a mely részben a régi vár alagútjainak maradványa. Azt mondják, itt rejlenek a hajdan dús gazdag váci káptalan elképzéhetlen értékű kincsei, melyeket a törökudulás elől ástak el.

Hogy ezek a kincsek ott vannak-e, vagy nincsenek, azt nem tudjuk; de hogy valóban nagy kincs fekszik ebben a pinczében, arról a borkóstolóból meggyőződünk.

A váci hegyvidék nemes nedűi, melyeket Csörögtől Gödig csurgat a nemes hegy, itt oly régi és nemes fajtákban található, hogy minden cseppjük aranyat ér.

Ezt a lucullusilag megterhelt asztaloknál éreztük, a hol úgy pezsdült, lángolt föl bennünk a vér, mint a hogy csak nemes bortól lángolhat.

Meglátszott ez a sziporkázó tósztokon. Nem voltak ezek nyugtatók, hanem gyújtók.

Gombás Jenő Vác püspök urára s a betegesen fekvő házigazdára és családjára, Hegedűs Lajos ifjuságunk legodaadóbb, leg-hazafiasabb nevelőire, a Kegyesrend tagjaira, *Ihász György* pedig a termelők és kereskedők közötti jó viszonyra s ennek a jó viszonynak majdnem 50 éves ápolójára, a *Reizsmann-czég*re üritette a poharát.

Erre váratlanul megzendült a váci czigányok zenéje s a jelenlévő urak ajkairól gyujtólag hangzott föl: „Isten áldd meg a magyart”, a Kossuth nóta stb.

Sok epizódja, feledhetlenül szép emléke volt ennek a napnak, de most időnk, helyünk sincs, hogy mindenről megemlékezzünk.

Igy a pinczében ritkaságszámba menő, nemesebbnél nemesebb borokról.

Ehez egész tanulmány kell. Erre a házigazda meghívása folytán majd legközelebb keritünk alkalmat.

Addig is, a viszontlátásig, szívünkben köszönetet mondunk a háziak páratlan vendégszeretetéért.

Végül a szép nap emlékére ide ígatjuk azoknak a neveit, a kiket ott a föld alatt üdvözölhetünk: *Arányi, Barna és Rády* kegyesrendi tanárok, *Maricsék* uradalmi tisztviselő, *Propper* tolecsvai földbirtokos, *Feigl* Dénes, *Gombás* Jenő, *Kaszaniczky* Gyula, *Hegedűs* Lajos, *Horváth* József, *Simoncsics* Aladár, *Bandhauer* Lajos, *Rédéli* János, *Gindeli* János, *Szobonya* Ferencz, *Schnitta* A., *Szichta* Lajos, *Berger* J., *Sternberg* Béla, *Brozik* Gyula stb. urak, valamint a szíves házigazda fiai *Reizsmann* Gyula és *Arnold* urak, *Kemény* ur a czégfőnök veje, *Juhl* Mór a czégfőnök unokája stb.

Borvizsgáló bizottságok. A földmívelésügyi miniszter a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893: XXIII. t.-czikk 11. §-a értelmében alakított állandó borvizsgáló szakértő bizottságok tagjává az 1901. évre a következőket nevezte ki, u. m.: a) budapesti borvizsgáló bizottságba: *Agoston* József, kir. tanácsos, országgyűlési képviselőt, *Forster* Gézát, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóját, *Görgey* Gyula, cs. és kir. kamarás tályai földbirtokost, *Lindmajer* Ferencz, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tagot és *Szily* Pongrácz, országgyűlési képviselőt; b) a *kolozsvári* borvizsgáló bizottságba pedig: báró *Josika* Gábor, cs. és kir. kamarás országgyűlési képviselőt, *Simay* Ferencz, földbirtokost, dr. *Szentkirályi* Ákos, gazdasági tanintézeti igazgatót, *Tokaji* Lászlót, az erdélyi gazdasági egyesület titkárat és *Weisz* Józsefet, az erdélyi pinczeegylet igazgatóját.

A burok hazájáról.

Luzsénszky Félix báró, lapunk szerkesztőjének jóbarátja, a ki a Transzváli fölkelők seregében oly vitézül harczolt, hazánkba szerencsésen visszaérkezvén, a következő sorokat intézte hozzánk:

Tekintetes *Ihász György* urnak

Budapesten.

Kedves György Barátom!

Sziből üdvözöllek és fentartom magamnak a szerencsét, hogy becses lapodban — a melyet Transwalban Ferenczy Mihály barátomnál is olvastam, — alkalom adtán Transwalból egyetmást közzöljek.

Budapest, 1901. február 18.

Öszinte barátod

Br. *Luzsénszky Félix*.

A borok királya.

Alig tudunk iparágat, a melynek termékeivel a külföld a legujabb időkig annyira elárasztotta volna hazánkat, mint — a *pezsgővel*. Annál örvendetesebb jelenség a nemzeti ipar igaz barátaira nézve, ha magyar vállalat oly sikerrel száll szembe az idegen versenyyel, mint a hogy ezt a budafoki *François Lajos és Társa*-féle francia *pezsgő-gyárról* mondhatjuk.

A budafoki *François*-féle *pezsgőgyár* valósággal uttörő szerepre vállalkozott. Voltak ugyan előtte is kisebb magyarországi cégek, a melyek *pezsgő* készítésével foglalkoztak, ezek azonban sokkal szűkebb körlátok között folytatták és úzik az ipart ma is, semhogy a külföldi termékek kiszorítására szükséges eszközökkel rendelkezének.

A budafoki *François Lajos és Társa*-féle *pezsgőgyár*, mely ma már cs. és kir. udvari szállító, ugymint Fülöp Szász Coburg góthai herczeg ő fensége szállítója, elejétől fogva nagy apparátussal dolgozott. Rendelkezik a kellő tőkével; telepét a technika

legtökéletesebb vívmányaival szerelte föl, *pezsgőjét* pedig francia módon készíti. Ilyenformán mindenképen biztosítva van a készítmények minőségbeli tökéletessége.

A *François Lajos*-féle *pezsgőgyár magyar vállalat* minden ízében; *magyar* a vezetése, *magyar* a szervezete. A maga szakmájában igazi előharczosa a *nemzeti ipar* térfoglalásának. Első sorban tehát a hazai fogyasztó közönség volna hivatva pártolni és támogatni e vállalatot, a midőn a budafoki *François Lajos és Társa*-féle *pezsgőgyár* készítményeit kéri mindenütt, melyek méltók arra, hogy a drága milliókon importált külföldi *pezsgőket* kiszorítsák, annyival is inkább, mivel — mint ezt a gyár kimutatásai bizonyítják — a külföldön is fényesen megállják helyüket.

A *François Lajos*-féle *pezsgők* erre a pártolásra nemcsak *kitünő minőségük* s ama körülménynél fogva érdemesek, mivel majdnem az *egyedüli igazán magyar eredetű, magyar földön és magyar borból eredő pezsgők* szerepével bírnak, hanem ama valóban olcsó áránál fogva is, amelyen azokat a gyártulajdonos a vendéglősöknek és kávéházatulajdonosoknak árusítja. Így a legfinomabb *Crémant rosé* palaczkja 2 frt 50 kr., a *Monopole demi sec* vagy *Oriental extra-dry* palaczkja 2—2 frt, a *Transylvania* és *Carte Blanche* à 2 frt 25 krba kerülnek. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe a vállalatot és a gyár készítményeit.

U. N.

Stadler és Pázmándy.

E hó 16-án rágalalmazási és becsület-sértési pörben ítelt a budapesti sajtóbírószág.

A vádló *Stadler* Károly, a budapesti keleti pályaudvar vendéglőse volt, a vádlott *Pázmándy* Dénes, a vendéglői konyhák mérges kritikus.

Stadler Károlyt mindnyájan tiszteljük és becsüljük, *Pázmándy* Dénes előtt, közéletünk e régi, ismert szereplője előtt, szintén meg kell hajolnunk.

Hogy került hát össze ez a két, a maga terén érdemes ferfiu.

Úgy, hogy *Pázmándy*nak *Stadler*nél nem izlett az ebéd s kapta magát, megirta valamelyik ujságban, hogy *Stadler* mérgezett ételeket ad a vendégeinek.

Ezt *Stadler* nem hagyhatta magán száradni, tehát törvényes utján keresett méltatlanul megtámadott hírnevének védelmet.

A tárgyaláson több tanut hallgattak ki, hogy bizonyosságot tegyenek *Pázmándy* állításának igazságáról.

Ezek a tanuk azonban mit sem tudtak bizonyítani *Stadler* ellen.

Az államvasutak elnökigazgatója vállalta, hogy *Stadler* ellen sohasem tettek panaszt s bár ő gyakran szokott nála étkezni, nem mondhat mást, minthogy az étel egyszer jobban, máskor kevésbé izlett.

A többi tanu is azt vallotta, hogy hol izlett, hol nem izlett nekik az étel *Stadler*nél.

A bíróság mégis fölmentette Pázmándyt, mi ellen Stadler fölébbezett.

Hol izlett, hol nem izlett az étel. Itt a dolog bibije.

Étvágy, egyéni gusztus, kedélyállapot, ettől függ, hogy izlik-e, vagy nem az étel.

Ha Pázmándy azt írja, hogy az ő izlése szerint Stadler konyhája rossz, ez talán bántotta, de nem sértette volna Stadlert; mert hát kinek a potyka, kinek a harcsa.

Hanem azért, mert neki Stadler főzte nem izlik, azt irni, hogy mérgezett eledellekkel öli a publikumot, ez túlzott, igaztalan, Pázmándyhoz nem méltó támadás, rágalmozás, becsületsértés volt.

Remélhető, hogy a felsőbb bíróságok is így vélekednek.

Jegyzőkönyv.

Az Ujvidéki Magyar Pinczér-Társulat jegyzőkönyvi kivonata, mely felvétellett az U. M. P.-T. folyó évi 1901. január hó 28-án éjjel 12 órakor a Böhm-féle kávéházban tartott II. évi rendes közgyűlésén.

Jelen voltak: Mayer József elnök, Ott Károly, Gúth József, Fleischmann József, Szaybald Ignácz, Fellner Arthur, Krausz Márton, Goldstein József, Lejkovits Mór, Böhm Samu, Böhm József, Kinsler Miksa, Petrovics Limbojur, Szentlélek Károly, Stefánovics Károly, Rózsa József és Szaybald Károly titkár urak.

1. Elnök ur üdvözlöi a megjelent tagokat, s felolvastatja az előző gyűlés jegyzőkönyvét, mely felolvasás után Szentlélek és Böhm urak által hitelesítettet.

2. Elnök úr felkéri a pénztárnok urat a pénztár kimutatására. Pénztárnok bemutatja a jelenlevőknek az eddigi befolyt pénzek számadását és pedig összes bevétel: 278 kor. 96 fill.; kiadás: 137 kor. 93 fill.; marad tiszta összeg: 147 kor. 03 fillér.

3. Elnök ur felkéri az ellenőröket a pénztárvizsgálati jelentés megtételére, a melynek megtörténte után köszönetet mond az ellenőrök buzgó fáradozásaiért, egyszersmint az egész tisztikarnak is köszönetet mond hű és buzgó fáradozásaiért.

Következik a tisztikar újjaválasztása.

4. Elnök ur az új tisztikar megejtésére 10 perc szünetet rendelt el. A megválasztás után elnök ur ismét feláll és kéri a tisztikar támogatását, hogy az a mit ő a szívében és lelkében hord a pinczérség érdekében, gyümölcsöt hozhasson, a mi csak úgy érhető el, ha az összetartást gyakorolják.

Továbbá megemlékezik elnök ur Szávics Dömötör újvidéki vendéglős és kocsmárosok egylete volt elnöke gyászos elhunytáról. Mire a társulat egy igen szép koszorút széles selyem szállaggal rendelt — a mi 30 kor. — Szávics Dömötörnek, az U. M. P.-T. felirattal. A temetés 1901. február 1-én d. u. 3 órakor volt az U. M. P.-T. jelvényes megjelenésével.

Elnök ur a legközelebbi gyűlést bizonytalan időre tűzte ki.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést berekeszti.

Szaybald Károly,
titkár.

Mayer József,
elnök.

Sörkartell.

— Az I—III. ker. ipartársulat elnöke Gundel János ipartársulati elnök urhoz a sörárak felemelése tárgyában a következő viszonzválaszt intézte:

Tekintetes **Gundel János** urnak,
mint a „Budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata” elnökének
Budapesten.

Igen tisztelt Kartárs ur!

Folyó hó 15-én kelt becses átiratára van szerencsém következőleg válaszolni:

Az I—III. ker. ipartársulat választmány a f. hó 8-án tartott ülésében tényleg foglalkozott az ügygel s elhatározta, hogy Mendl K. urat, mint a sörgyárak kiküldött bizottságának elnökét, értesíti határozatáról. Tény, hogy az előadó választmányi tag a memorandumban foglalt dolgokat előterjesztette, a választmány azt egyhangulag el is fogadta, de nem adott az illetőnek sem jogot, sem megbízatást arra, hogy a memorandumot ki nyomassa és azt mindenfelé szétküldözze.

Ami az előbb tartott két értekezletről való távolmaradásomat illeti, onnan van, mert az elsőt meghívót nem kaptam, a másodikra (január 4.) pedig elkésve értesültem, mivel aznap reggel 8 órakor onnan hazulról eltávoztam. A meghívó pedig a szokásos postai kézbesítés folytán 10—11 óra körül érkezett hozzám, s mikor csak jöttem haza, az ülésen már nem jelenhettem meg. Kérem tehát, ha jövőben a meghívókat legalább egy nappal a gyűlés előtt kézbesítenék, hogy a meghívott akadályoztatása esetén helyettesítéséről gondoskodhassék.

Szabadjon még a sörárak felemelésére vonatkozólag néhány szerény megjegyzést kockáztatnom. Meg vagyok arról győződve, hogy a sörgyárak közös megállapodás folytán gyártmányaikat tetszés szerinti áron hozzátják forgalomba; de ezen mostani ár-emelés csakis a vendéglősöket terheli, ők sanylik ezen emelés hátrányát.

A csepp-sör (Ersatz-Bier) megvonása ismét csak a szegény kocsmárosokat sújtja, mivel a sört nem lehet az utolsó cseppig kimérni és értékesíteni, mint a bort és pálinkát, miért is nem tartom helyesnek, ezen árkülönbözettel együtt egy ilyen régóta gyakorlott szokást egy csapásra feláldozni.

Miután mindenkor azon voltam, hogy a jó viszonyt mindenkivel szemben fentartsam és igyekeztem közös érdekeink megvédésében társaimmal együtt működni, biztosíthatom, hogy a jövőben is számíthatnak mindig változatlan közreműködésre.

Kartársi üdvözléssel

Budapest, 1901. január 21-én

Pecz Károly,

az I—III. ker. ipartársulat elnöke.

Éjjelező gyerekek.

— Iparunk és a rendőrség figyelmébe. —

Itt az ideje, hogy végre felszólaljunk az ellen a szomorú jelenség ellen, amely a házaló kisgyerekek folytonos éjjeli csavarásában nyilvánul.

Evről évre ijesztebb mérvben látszik szaporodni azoknak a didergő, elkényszeredett, sápadt arcú kisgyerekeknek a száma, akik éjjelenként sorba járnak a vendéglőket, kocsmákat, a nyilvános mulatóhelyeket és képes-levelező-lapokkal, virággal, ponyva-

füzetekkel, meg egyéb haszontalan portékákkal házalnak.

Látunk öt hat éves kisgyereket, aki még a kilincset sem éri föl, hanem a benyitó vendég nyomán totyog a helyiségekbe, sorba járja az asztalokat s árulja portékáit, inkább a szájalomra, a könyörületre, mintsem a portéka szükséges voltára számítva.

Hát az ilyen gyerekeket rendszerint a szülei küldik el vendéglőről vendéglőre, hogy a kisgyerek keresse meg számukra a mindennapi kenyeret.

Elismerjük, nagy a köznyomor, amely az ilyen állapotot megteremtí, de bármilyen nagy legyen is, soha nem lehet indokolt az, hogy kicsiny gyermekeket a züllésbe engedjünk taszítani.

Mégis undorító valami egy szülőttől az, ha a serdülő kislányát szépen kifésülve fölperverzve, csak azért küldi maga helyett a mulatózó vendégek közé, mert az „uraknak az jobban szemet szur”. Undorító a szülőttől és utálatos a társadalom erkölcséire.

Az ilyen kisfiu, kisleány már ökölnyi korában a legrágárabb dolgokat hallja a különböző helyeken, ahol óvhatatlan, hogy egy beszeszelt kompánia ne mondjon olyanokat, ami épen nem épületes egy fiatal gyerekre. Ezt a vendéglős meg nem akadályozhatja, mert a vendégnek nem parancsolhat. Különösen az ittas vendégnek nem. Azt is legfőbb kiutasíthatja, amit bizony egy házaló gyerekekért nem szivesen tesz meg, különösen a mai szomorú viszonyok mellett, ha pláne egyébként nem okoz botrányt.

E czikk írója gyakran föllázadva hallja, mi mindenféle szemérmetlen ajánlatokkal lepnek még éjszaka házaló serdülő leánykakat, míg az anya odakünn az ablakhasadékánál csak azt lesi szorongva, valjon kapott-e pénzt valakitől a kislány.

Az ilyen dolgokra a vendéglős-iparnak semmi szüksége nincs. A vendéglősnek semmi haszna abból, ha a kisgyerek ott a vendégek között, holmi képes-levelező-lapokkal, pikáns ponyvafüzetekkel alkalmatlankodik. Nincs haszna a hazai iparnak sem. A képes-levelező-lapokat mind külföldről importálják meg gseftelő czegek. A ponyva-füzetekből pedig ne is legyen soha. Egyébként is elenyésző csekély ami így fogy. Abból meg nem élhet egy család. Így mi haszna sincs. Sem iparunkra, sem vendégeinkre, sem azokra a sápadt gyerekekre, akiket csak a szülői lelketlenség üz az éjjeli tanyákra.

Azért nagyon jól teszik vendéglős, kávé kartársaink, ha az ilyen kisgyereket nem engedik a helyiségekben házalni, hanem amint belép, rögtön kivezetik. Nem kell nekik tereft engedni a romlásra. A lelketlen szülőknél nem kell alkalmat adni lelketlenségre.

A rendőrség pedig adjon ki tiltó rendeletet és büntesse meg az olyan szülőket, akik éjjeli kóborlásra kényszerítik gyermekeiket mert a rendőrség feladata és kötelessége felügyelni a már amugy is nagyon megromlott közérkölcsléségre.

A magyar társadalom öngyilkossága.

A magyarnak sok ellensége volt és van, de rá csak egy volt s ma is csak ez az egy veszedelmes, a ki nem más, mint önmaga.

Nem a sors, hanem a magunk keze ver bennünket.

Hogy ma oly nagy a nyomoruságunk

a milyent még a fekete bankó korában sem élt ez az ország, annak is magunk vagyunk az okai.

A ki nem hiszi, olvassa:

1899-ben *kocsikenőésre* adtunk a *külföldnek* 375.000 koronát, gépolajra 379.000 koronát, *sörre* 5 millió koronát, *czukorsüteményekre* másfél millió koronát, *medvecukorra* 108.000 koronát, *kenő-ásványolajra* 3 millió koronát, *szákokra* 6 és fél millió koronát, *női és férfi kész* *fehértanúikért* 14 millió koronát, *hajkeféért* 1 millió koronát, *durva csomagoló-papírrát* 3 millió koronát, *keztjükért* 3 és fél millió koronát, *vasszögre* 4.700.000 koronát és fából készült *gyermekjátékokra* 1.352.000 koronát.

Mit bizonyítanak ezek a számok?

Azt, hogy ez a nemzet meg akar halni. El akar pusztulni öngyilkosul, mert csak az öngyilkos teszi azt, hogy életének utolsó órájában elszórja, szétosztja, a mije van.

A magyar nép ezt teszi.

Ebben a pénzzük világban nemcsak a takarékoskodók garasáival, hanem a külföldnek, ellenségeinek dobálja.

Az arany-kalászsúl ékes rónaság népe még kenyeret is hozat külföldről; a Tokaj-folyó aranyában fürödhet a nép, a ki a miatt panaszkodik még most is, hogy nyakára romlik a bora, ezetel is vesz a külföldről.

Sörre milliókat ad ellenségeinek s esodálkozik azon, hogy a hazai serfőzők a bukás elől csak ármentéssel tudnak szabadulni.

Szomorú állapot ez nagyon.

Az a nép, a mely ilyen nyavalyában sinlődik, vagy hülye, vagy örült.

Az a nép, a mely kevés határozottsággal megszabadíthatná magát a rajta élősködőtől, az öt nyüzsgő járomtól és nem teszi, az kötözni való, vagy munt a „Magyar-ság” írja — *„Hogyha az Uristennek még egyszer eszébe jutna az embert kikergetni a Paradicsomból, minthogy most több az emberpár, a sok között bennünket választana és irtalmatlanul kiséprizne Pannoniából.”*

Hogy oly szegények vagyunk, ennek a magyar nép eme felfoghatlan hibája az oka.

Minthogy ezért a hibáért, illetőleg büneért mi, *vendéglősök szenvedünk leginkább*, fogjunk össze, adjunk példát: legalább *mi ne adjunk pénzt a külföldnek.*

Csak *hazai terméket vegyünk* és árusítsunk!

Hazai már nem tudunk a leglelkesebb hazafiak lenni, legalább mi legyünk a legokosabbak.

Schitter Vincze.

— Képünkhez. —

Ritkán mutathatunk be olvasóinknak olyan szakértést, mint *Schitter Vincze*, Kóbánya e derék vendéglőse.

Kevés vendéglős van, a ki úgy remekelt volna a szakmájában, mint ő.

1869-ben Inezében, Vas megyében született. Iskoláit sikerrel végezte, ambícióval tanult Szombathelyen: papnak készült.

Azonban a viszonyok az ipar terére kényszerítették, a hova nem közönséges ismeretekkel lépett.

Tanulta a mérszárosságot, majd a szakács-ságot s Budapestre már mint jó hírű sütőmester került.

Mindjárt előkelő üzletekben kapott alkalmazást. *Igy Csatalányinál, a Vigadó-ban, majd Stadler Károlynál.*

Itt 9 évig működött s a szakácsművészet minden ágában magas fokúra vitte.

Hire már ekkor a magas körökbe is eljutott, annyira, hogy a mikor a *Siam* király nálunk időzött, Bábónára és Kisbérre őt küldötték a királyi konyha ellátására.

Feladatának oly sikerrel felelt meg, hogy *Ludvig Gyula*, az államvasutak elnökgazdátja neki különös elismerését nyilatkoztatta.

Most már önálló vendéglős, szerete és tisztelve Kóbánya polgáraitól; mert nemcsak a szakmájában kitünő, hanem az emberbaráti cselekedetekben is jeleskedik, a miben hű segítőtje és buzdítója szép hitvese, *Borczy Anna*.

Ez a nemes szívű, sok kellemmel megáldott nő nemcsak jó gazdasszony, hanem igazi magyar honleány, a ki tudja, érzi azt, hogy a ki a szegényen segít, az a hazának ad.

Igy a téli ünnepeken az idén 50 szegény gyermeket vendégelt meg s állandón 5—10 nyomorgó gyermeket látunk el a mindennapival.

A ki szorgos kézzel s szerető szívvel intézi élte dolgait, az boldogul, az jólétben és tisztességben végzi földi pályafutását.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az Újkor olvasóihoz. Miután az

„Újkor” a vendéglősök, kávéosok és pincézerek heti lapja f. é. január 20. óta megszűnt, ez alkalomból volt t. laptársunk szerkesztője *Flór Győző* a következőkben hívja föl az Újkor vidéki munkatársait, levelezőit és tudósítóit:

Az Újkor t. olvasóit és előfizetőit illetve annak munkatársait és levelezőit amidőn a lapnak január 20-ika ótái szüneteléséről értesitem, egyttal ahelyett b. figyelmükbe ajánlom az *Újkor* és ügyeinkhez legközelebb álló „Vendéglősök Lapját”. Itt hívom föl az Újkor volt munkatársait, tudósítóit és levelezőit, hogy a szellemi közöséget ugyan-csak fenti „Vendéglősök Lapja”-val tartásuk fenn, valamint az *Újkor*nak szánt tudósításait és közleményeit is annak küldjék be ezentul. Amidőn az Újkor t. olvasóinak és barátainak volt pártolását és támogatását valamint a szellemi részbe befolyó volt t. munkatársainak ez uton is köszönetet mondom, jóindulatul emlékkükbe ajánlván magamat, maradtam szíves kartársi üdvözléssel *Flór Győző*.

Csóka Józsi újabb kitüntetése.

A „Hazám” kávéház derék személyzete, buzdulva szeretett főnökük a kis *Pollák* hazafias példáján *Csóka Józsi*t díszes virág-csokorral és életnagyságu fényképpel lepték meg a mult vasárnap délutánján. A „Hazám” kávéház jelenlévő személyzete megjelent *Csóka Józsi* és zenekara előtt s a díszes nemzeti szalaggal övezett csokrot a kávéház derék főpinczére *Geiszlinger Endre* a következő beszéd kíséretében nyújtotta át: Igen tisztelt *Csóka* barátunk!

A viszontlátás öröme nem mulaszt-hatjuk el mi is a Hazám kávéház éjjeli személyzete, hogy köszöntsük fel a régi otthonában. Fogadjja tőlünk e csokrot tiszteletünk és szeretetünk jeléül. Engedje az Egek ura, hogy évekig működhesünk a legjobb egészséggel kedves *Csóka* urral együtt, e jó hírnévnek örvendő otthonunkba a Hazámban.

Emeljük poharunkat szeretett főnökünk *Pollák Sándor* urra és kedves primásunkra *Csóka* urra és kedves családjára. Eljen! eljen! eljen!

A budai vendéglős ipartársulat bálja.

Folyó hó 6-ikán fényes bál volt a budai Vigadóban, a budai vendéglősszakértársak fényesen sikerült bálja díszes közönségnek szerzett kedves emlékeket. — A postai ipartársulat tagjai közül bár kevesen vettek részt, mindazonáltal a bál fényesen sikerült. Ott láttuk *Glück Frigyes*, *Palkovits Ede*, *Bokros Károly*, *Rajágh Lajos*, *Löwenstein Nándor*, *Ehm János* és *Ilász Gy.* urakat, kiket *Petz Károly*, *Ehm*, *Buzik*

András, *Berger Vince* urak nagy előzékenységgel fogadtak. A díszes hölgyközönség részéről ott voltak: *Léányok*: *Zsakó Katicza*, *Finta Juliska*, *Perti Eliz*, *Stadler Hilda*, *Lehhardt Liszka* és *Irma*, *Lengyel Gizella*, *Tellman Ninus*, *Elman Katinka*, *Ujhelyi Irma*, *Friesz Gizella*, *Koch Annus*, *Schwalm Róza*, *Wittenberger Jolán*, *Odlicsek Emília*, *Ambrus Margit*, *Wurm Aranka*, *Rauscher Rózsika*, *Hochhauser Józsa*, *Klupp Róza*, *Török Vilma*, *Heinze Irma*, *Odlicsek Leopoldin*, *Ebner Mariska*, *Hübner Irma*, *Preisler Juliska*, *Minikus Teréz*, *Kunert Róza*, *Kludak Lenke*, *Nonn Paula*, *Krauszky Margit*, *Popovics Teruska*, *Hirsch Mariska*, *Titták Lilla*, *Rothaszký Etel*, *Albecker Józsa* és *Katicza*, *Asbóth Piroksa*, *Mandi Mariska*, *Bauer Gizella* és *Mariska* s többen. *Asszonyok*: *Hübner Józsefné*, *Lehhardt Károlyné*, *Perti Istvánné*, *Tellmann Engelbertné*, *Elmann Károlyné*, *Peyerl Ferenczné*, *Ujhelyi Vilmosné*, *Baitek Ferenczné*, *Heszmann Károlyné*, *Medicz Jánosné*, *Mike Béláné*, *Freisz Józsefné*, *Klupp Antalné*, *Wittreich Jánosné*, *Mikulaicsk Ferenczné*, *Vogler Jánosné*, *Weisz Viktorné*, *Bauer Jánosné*, *Bauer Ferenczné*, *Staudhammer Ignáczné*, *Kopper Károlyné*, *Hüttner Józsefné*, *Tóth Jenőné*, *Bostok Jenőné*, *Binder Istvánné*, *Haber Károlyné*, *Odlicsekné* s többen.

Ez alkalmal 402 korona fölüfizetés volt, melyhez járultak: *Müller Edéné* 4 kor., *Nepkisz Mária* 5 kor., *Mayerberg Ignác* 1 kor., *Valentin Antal* 4 kor., *Bojesics Simonné*, *Ternyei Farkas* 1—1 kor., *Lei Károly* 5 kor., *Popper Antal*, *Palotai Rezső*, *Reinprecht Rezső* 4—4 kor., *Bruckner Alajos* 3 kor., *Müllner József* *Rajkai Mihály* 4—4 kor., *Leikam Ágost* 2 kor., *Aigner Károly*, *Behringer Mátyás* 1—1 kor., *Villamos részvény-társaság* 20 kor., *Löwenstein N. M.* 14 kor., *Nagy Jenő* 4 kor., *Dreher Antal*, *Törley József* 14—14 kor., *Wagner, Werner* és *Schleicher* 80 kor., *Eberhardt Antal*, *Glück Frigyes* 4—4 kor., *Ehm János* 10 kor., *Báró Selténmayer*, *François Lajos* 14—14 kor., *Polgári Serfőződe* 24 kor., *Friesz József* 4 kor., *Fanda Károly* 3 kor., *Heszmann Károly*, *Koch Jánosné* 4—4 kor., *Részvény-serfőződe* 54 kor., *Haggenmacher Henrik* 44 kor., *Koczor Rezső* 4 kor., *Schleicher József* 7 kor., *Mosolygó Gyula* 2 kor., *Singhoffer József* 7 kor., *Noszek Ignác* 5 kor. Összesen 402 kor.

Meghívó. A „Szegedi Pincézér-Egylet”

Juránovics Ferencz úr diszelnök védnöksége alatt a Tisza-szálló disztermében saját könyvtár-alapja és a szegedi népkonyha javára 1901. febr. 28-án (csütörtökön) zártkörű táncvizalmat rendez. Belépti-díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona, páholy-jegy 8 korona. Kezdete 8 és fél órakor. A zenét *Erdélyi Kálmán* kitünő zenekara szolgáltatja. Felüfizetéseket köszönettel veszünk és hirlapilag nyugtázzunk. Rendezőségi iroda: *Pincézéregylet-Szeged*. Bálanya: *Ruff Jánosné* öngazysa. Diszelnök: *Juránovics* Ferencz. Rendező-bizottság: Elnök: *Ruff János*. Alelnök: *Randvigh József*. Pénztárnok: *Keth Károly*. Elnör: *Bányi Lajos*. Jegyző: *Skultéty Lajos*. Pórendező: *Ádám Ödön*. Bizottsági tagok: *Ruif József*, *Gerő József*, *Szabó Gyula*, *Csúka János*, *Isipais György*, *Wellner Henrik*, *Klinkhammer Sándor*, *Szarvas Andor*, *Weisz Pál*, *Rüszler József*, *Szand Ferencz*, *Tanczig János*, *Jakobovits Ferencz*, *Kövessy Géza*, *Tegyey Kálmán*, *Klucsik Menyhért*, *Szalay Lajos*, *Cseh Menyhért*, *Kovács László*, *Pintér Mihály*.

A szombathelyi vendéglősök, kávéosok és pincézerek f. hó 13-án a „Sabaria” szálloda disztermében igen sikerült zártkörű táncvizalmat tartottak. A zenét *Horváth Sándor* zenekara szolgáltatta.

Meghívó. A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata és a Budapesti Pincézér-Egylet által 1901. évi február hó 27-én a Royal nagyszállóda összes termeiben közösen rendezendő jótékonycélu bálra. Az ipartársulat részéről: *id. Kammer Ernő* tiszteletbeli elnök, *Wirth Ferencz* alelnök, *Gundel János* bálelnök, *Kommer Ferencz* rendező-bizottsági elnök, *Mehring Rezső* pénztárnok. A Pincézér-Egylet részéről: *Mitrovácz Adolf* elnök, *Krassy Bódog* alelnök, *Einfall Károly* jegyző, *Szűts Lajos* pénztárnok. Személy-jegy 3 frt. — Család-jegy (1 úr, 3 hölgy) 5 frt. Kezdete 9 órakor. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók: az ipartársulati irodában (IV., Himző-utca 1); a pincézér-egylet irodájában (IV., Rostély-utca 1); továbbá minden szállodában, ven-

déglőben és este a pénztárnál. A tiszta jövedelemnek a vendéglősök ipartársulatát illető fele a szakiskola fenntartására fog fordítani. — A tiszta jövedelemnek a pinczér-egyletet illető feléből 15% a szakiskola fenntartására, 15% az orsz. v., k. és pinczér-nyugdíjintézet javára, 70% a pinczér-egylet betegsegélyező- és temetkezés pénztára javára fog fordítani. — Felülírtak, a jótékony cél iránti tekintetből, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Hymen. Kovács Jakabnak, a szombathelyi „Sabária” kávéház tulajdonosának bájos szép leányát *Frida* kisasszonyt, *Berger J.* bor-nagykereskedő jegyezte el folyó hó 16-án.

„Londoni magyar pinczér kör.”

A londoni magyar pinczér kör elnökétől *Czinczár* Bélát választotta, titkára pedig *Varga József*. A kör állandó czime: „The London Hungarian Waiters' Society” 9. West Street, Regent-Street, London W.

A kassai pinczér-egylet e hó 12-én tartotta rendes évi közgyűlését. A gyűlést *Fritse* Vilmos nyitotta meg, mire felolvasták a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét, a titkári jelentést és a pénztári számadást. Ezután *Fritse* Vilmos sajnálattal tudatta, hogy üzleti elfoglaltsága miatt az elnöki tisztet el nem vállalhatja, de, mint közember, ezután is hiven és odaadón támogatja az egyesületet. Minthogy az elnök kijelentésének visszavonására nem volt rábirható, *Ladomér* jegyző köszönte meg az elnök fáradságos buzgólkodását, *Dékány* Sándor indítványára pedig érdemeit jegyzőkönyvbe igatni határozták. A gyűlést tovább *Greiner* Márk korelnök vezette, miatt megtörténtek a választások. Megválasztottak: *Seres* Márton elnök, *Szállásy* Lajos alelnök, *Greiner* Márk pénztárnok, *Schelok* István ellenőr. — Választmányi tagok: *Berkovics* Béla, *Hámornik* Károly, *Richter* Ferencz, *Mayer* József, *Stern* Lajos, *Ehman* György, *Freyberger* Mihály, *Gaál* András, *Hombék* Ferencz, *Löv* Béla, *Pásztor* Andor. — Póttagok: *Deusch* Lipót, *Bauman* Miksa, *Rosenberg* Rezső, *Horváth* Sándor, *Schaubál* Hugó. — Számvizsgálók: *Plihál* Vince, *Schubert* Imre, *Schranz* János. — Az új elnök, *Seres* Márton, köszönte meg a kiténtető bizalmat s a tagokat összetartásra buzdította. Ezzel a gyűlés végződött.

A Pozsonyi Pinczér-egylet s a P. P. Asztaltársaság a pozsonyi pinczér-egylet és az országos pinczér-egylet alapítóinak javára, f. hó 6-án, *Udvorka* István Albrecht-vendéglőjében fényes bált rendezett, amelyre a hazai rokon egyleteken kívül a budapesti házi asztaltársaságokat is meghívta. Az előkelő bálon, melyen a nagyszámú vendéglősök és pinczéreken kívül az előkelő osztályokból is tekintélyes szép számmal jelent meg, a tánczenét a 72. gyalogezred zenekara szolgáltatta. A bál rendezése élén a következők álltak: *Udvorka* István elnök, *Reschay* János alelnök, *Roth* Mátyás alelnök, *Bayer* Hugó pénztáros és *Kern* András és *Horváth* Agost jegyzők.

Halálozás. *Heitter* Imre győri pinczér elhelyező hosszas betegség után elhunyt. Béke poraira!

Halálozás. *Szaybold* Károlyt az újvidéki magyar pinczér társulat derék titkárát és Ignác fivérét nagy családi veszteség érte édes anyjuknak múlt hó 31-ikén történt elhunytával. Az elköltözött jó anya temetését Szegeden nagy részvét mellett ment végbe. Béke poraira.

Helyreigazítás. Boldogult *Nika* János elhunytá alkalmával a gyászírban azt közöltük, hogy szerencsétlen szaktársunk a lipótmезеi tébolydában hunyt el. A mélyen lesújtott család egyik tagjától *Nika* Antal barátunktól most azt az értesítést kaptuk, hogy testvére a Lipótmезон soha sem volt, hanem a régi Szent-János kórház halottas

házából tették örök nyugalomra. Béke poraira!

Sajnos baleset. Pozsonyi levelezőnk megdöbbentő szerencsétlenségről értesít bennünket, amely egy közismert és érdemes kartársunkra majdnem végzetessé vált. Mint értesülésünk szól, ugyanis *Erdeleits* Ferencz a pozsonyi pinczér asztaltársaság agilis titkára s a biguli bálók érdemes rendezője a múlt héten amint az üzletből kilépett, a kapuban hirtelen megcsuszott és kitörött a lába. A súlyosan sérült szegény kartársunk a szerencsétlen esésben annyira megütődött, hogy helyéből föl sem tudott kelni. A mentők szállították a lakására, ahol az azonnal hívott orvos lábcsont-törést konstataált, s azon aggodalmának adott kifejezést, hogy szerencsétlenül járt kartársunk lábát alkalmasint amputálni kell. A midőn a közkedvelt jó barátunk sorsán nehéz szívvel aggódunk, Istentől kívánjuk neki a legjobbat, azt, hogy súlyos bajából minél hamarabb fölépüljön.

A hála szava. Szegény, szelűdött szaktársunk, *Székessy* veterán pinczére, a kinek inséges sorsára felhívtuk a szaktársak figyelmét, Isten áldását kérve az adakozókra, sirva mond köszönetet azért a 11 koronaért, melyet a *Burger* ur vendéglőjében összejövő szaktársak gyűjtöttek s szerkesztőségünk útján juttattak neki. A jobb sorsra méltó veterán insége, valóban, megindító, azért újból kérjük a szaktársakat, hogy segítsenek filléreikkel a szegény *Fehér* Károly helyzetén. Szerkesztőségünk részére ismét 2 korona folyt be. A nemes szívű adakozó: *Kardos* István Temesvárról.

Kávéház átvétel. *Feicht* Károly a Rémi szálloda étterem főpinczére s a régi „Arany sas szálloda”-nak hosszú éveken keresztül volt szobafőpinczére, a budapesti pinczér-egylet választmányának tagja. Átvette a Népszínház-utca s a Nagyuvaros-utca sarkán lévő régi jó hírű „Józsefvárosi kávéház”-at, amelyet e hónap 28-án fog ünnepélyesen megnyitni. A fővárosszerte előnyösen ismert szaktársunkat, a midőn gratuláljuk pályája fordulóján, őszintén kívánunk neki szép előmenetelt és sok szerencsét!

Budapestben, a Nemzeti szálloda éttermeit *Palugyay* Károly és *Huszár* szaktársainktól *Fleischmann* A. a Marokkó kávéház tulajdonosa vette át.

Szálloda átvétel. Egerben a Nemzeti szállodát *Berger* Henriktől, ki az üzletét 25 éven keresztül birta, *Katz* Sándor vette át. A szakosztályunk közismert s kiváló tagja, az üzletet egész ujonnan alakította át és azt a mai művelt kor izlésének teljesen megfelelő szép és kényelmes berendezéssel látta el. A régi jó hírnevű s most ujonnan alakított szálloda újja virágzásának elég biztosítéka az új szállodatulajdonos ugyancsak régi hírneve és az e téren szerzett tapasztalatai. Szívesen gratuláljuk és működéséhez méltó sikert és sok szerencsét kívánunk!

Zilahon az új „Vigadó” szállót — mint ottani tudósítónk értesít bennünket — *Kónya* Miklós a Tigris szálló régi jó hírnevű tulajdonosa vette át. Érdemes szaktársunk miután volt üzletét bezárta, az új szállodát fényes berendezéssel s a jelenkor izlésének teljesen megfelelő kényelemmel látta el úgy hogy a zilahi „Vigadó nagy szálló” egy fővárosi elegáns Hotel-nek is beillene. Az új szállóban ezáltal: *Matsád* János — a Tigris szálló étterem hosszú időn át volt főpinczére — az étterem és szobafőpinczéri, míg *Vass* Béla a kávéházi főpinczéri állást foglalta el. *Gásgár* Imre mint éthordó és *Tatár* Imre mint kávéházi segédpinczér nyertek alkalmazást.

Vendéglő átvétel. Pécsen a „Nemzeti Kaszinó” és „Abbázia” nyári mulatót

Bock Lajos, ismert győri főpinczér vette át. *Bock* Lajos fiatal törekvő szaktársunk *Bokros* Károly és *Bokros* János szklenői vendéglős barátainknak legfiatalabb testvéröccsége iparunk terén képzettségével és szorgalmával eddig is kivált s kívánjuk, hogy a pécsi előkelő közönség előtt az ő kiváló üzleti képzettségeit minél nagyobb sikerrel érvényesíthesse. Üdvözöljük!

Főpinczerek és főzőnők, akik alkalmazást óhajtanak elnyerni üzletekbe, koruk, vallásuk (és óvadékképességük) megnevezésével, ajánlatokat küldjenek: *Járányi* József p. egyleti ügynök. Pécs, Majlát-tér 8.

Helyváltozások. *Waldman* Árpád Szerencsen a Grand szálló főpinczéri állását tölti be. — *Aczél* Viktor Beregszászon az Ós-Budavár vendéglő főpinczéri állását vette át. — *Vukán* Lajos, lapunk régi barátja és levelező munkatársunk az érsekújvári vasuti vendéglő főpinczéri állását tölti be. — *Mautner* Sándor, a zalaegerszegi „Bárány”-szálloda huzamosb időn keresztül volt főpinczére — Brassóba utazott s ott a „Boulevard” kávéház és étterem főpinczéri állását foglalta el. — *Hanniker* István, *Hanniker* Vilmos laptudósítónknak fivérécsége, a palota-ujpesti vasuti vendéglőben mint éthordó nyert alkalmazást. — *Erdinger* Lajos, Pozsonyban előnyösen ismert kartársunk, ki a párisi kiállítás magyar vendéglőjében mint éthordó volt alkalmazásban, ismét körünkbe, a fővárosba érkezett. — *Reif* János, a pozsonyi „Aranymerő” szállodának volt fő-s a múlt nyáron a Herkulesfürdői Dalesarnok-vendéglőnek volt főpinczére ily minőségben a temesvári „Józsefvárosi sör-carnok”-ban foglalt állást. — (Debreczenből *Szarvas* Béla tudósítása:) Az „Angol királynő” szálloda főpinczéri állását *Neumayer* Mihály vette át. — Az „Emke” kávéház főpinczéri állását *Kovács* József foglalta el és a „Bika” szálloda étterem főpinczére *Mándoky* Mihály lett. Ugyanitt a kávéházban *Orvay* Lajos foglalt állást. — (Egerből *Krassowszky* Akos tudósítása:) Az „Ujkor”-3-ik számában a *Baldauf* Károly főpinczér helyváltozására vonatkozó hír tévesen lett közölve, amennyiben *Baldauf* Károly közismert főpinczér szaktársunk nem a Széchenyi, hanem a Nemzeti szálloda főpinczéri állását vette át. Ugyanekkor mellette mint éthordó állást foglalt: *Krassowszky* Akos. A kávéház főpinczéri állását *Trenk* Emil tölti be. Ugyanitt a számadópinczéri állást nem R. H., hanem *Hortobágyi* Gyöző nyerte el. — *Rosenberger* Herman mint kávéházi segédpinczér működik. — (Beszterezebányáról K. Gy. tudósítása:) A Nemzeti szálloda sörház főpinczéri állását *Ohotny* Sándor tölti be. Ugyanitt a kávéházi főpinczéri állást *Meister* Sándor vette át. Mint számadó *Kajtlár* István működik; mint segédpinczerek vannak alkalmazva: *Budai* György, *Flanek* Lajos és *Krausz* Ottó. — A Hungária szálloda főpinczéri állását *Kovács* Béla — és a „Korona” főpinczéri állását *Weisz* Gyula töltik be. — Ujvidéken alkalmazást nyertek a Mayer-szállodában *Aranyiczky* István főpinczér, az Erzsébet-szállóban *Karikás* István segédpinczér, a Böhm kávéházban *Kinsker* M. főpinczér és *Lotz* Frigyes az Anderlik kávéházban. — („Nagykanizsa” *W. F.* tudósítása.) *Horváth* Ferenc az otthon kávéház főpinczéri állását foglalta el. — *Wlasits* Kázmér a kereskedelmi kaszinó vendéglőben és *Borsó* Géza a Vaskapu szállodában nyertek állást. — *Lods* József a Szarvas szállóban éthordói állást foglalt el. *Fuchs* József a vasuti vendéglő I. oszt. éttermében alkalmaztatott. *Wiener* Dezső Budapestben a Rémi szálló étterem főpinczéri állását foglalta el. Az Arany fűzán nagyvendéglő főpinczéri állását *Unterreiner* Vince kiváló szaktársunk helyét *Váradi* József töltötte be. *Szannathy* János közismert főpinczér kartársunk Kassán az „Otthon” kávéház főpinczéri állását vette át.

A mi prókátorunk. *Boór* Józsefről, a vendéglősök ügyének ez érdemes bajnokáról, a múlt számunkban irt megemlékezésünk nagy hatást keltett azokban a körökben, a hol e nemes főurat ismerték. Bizonyítja ezt ez a lapunk szerkesztőjéhez irt megleghangu levél is: Kedves barátom! Becses lapod f. évi február 5-én megjelent 3. számában olvastam „A mi prókátorunk”

czimü, nemes szivből eredő cikkedet. Én, a ki, rajtad kívül, az egész székesfővárosban talán legjobban ösmertem a mi felejtetlen, kedves, jó Józsi bácsinkat, mert hisz 8 éven át Komáromban mindig együtt voltunk és a kinek köszönhetem, hogy veled is megismerkedhettem, ha nem csalódom, 1887-ben egyszer a Redoubtban találkoztunk először, ugy hát azt is neki köszönhetem, hogy benned egy oly jó és önzetlen barátot nyertem; mondom, én hála telt szivvel ragadom meg a tollamat, hogy neked, kedves, jó barátom ezért a nemes szivből és igazi baráti érzésből eredő cikkedért őszinte, szivből köszönetet mondjak, kérve téged, hogy ugy igaz barátságunkat, mint az elköltözött jó emlékéket továbbra is őrizzük meg. Őszinte hived: *Simonovics Elek*. VIII., Üllői-út 20. sz. II. 11. ajtó.

Nagyvendéglő átvétel. Ifj. *Lakatos* József, *Lakatos* Gyula kitünő szaktársunknak a pécsi „Otthon” kávéház főpinczérének és lapunk levelezőjének fivére Körmendről a mult napokban vette át a gyönyörű s vadregényes helyen fekvő katafai nagyvendéglőt, mely a körmendi uri közönségnek kedvenc kiránduló helye. Fialat törekvő barátunkat amidőn őszintén gratuláljuk szép üzletéhez kellemes nyarat és működéséhez sok szerencsét kívánunk!

A P. P. A. T. új vendéglőse. A *Pozsonyi Pinczér Asztaltársaság* „Club vendéglőjét” illetőleg a „Rózsza szálló” vendéglőjét *Otto* Róbert előnyösen ismert szaktársunk vette át. Hogy a p. p. asztaltársaság — írja pozsonyi levelezőnk — mily kitünő vendéglőst nyert *Otto* Róbertben, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy derék kartársunk az átvétel első napján egy „Biguli bálát” rendezett az Asztaltársaság tiszteletere, amely oly fényesen talált sikerülni, miszerint a buzgó vezetőség a zöldfarsang elejére ugyancsak még egy ilyen, de sokkal nagyobb szabásu *Biguli* rendezésére határozta el magát. Az új vendéglőst és mindazokat akik az érdemes bálon jelen voltak, szívélyesen üdvözljük!

Vendéglő bérbeadása. A m. kir. államvasutak budapest balparti üzletvezetősége a m. kir. államvasutak Pozsony-Ujváros állomásán a pályavendéglő üzlet, valamint Kecskemét állomás I., II. és III. osztályu várótermében berendezett buffet-üzlet bérbeadására nyilvános pályázatot hirdet. Határidő 1901. márczius 1. déli 12 óra. Bónatpénz 500 korona, mely összeg 1901. február 28. déli 12 óráig leteendő.

Olvasóink figyelmét fölhívjuk a mai számunk hirdetési rovatában közölt *Predmerszky* József „A Jövő világitására” és *Schwarz* Lipót és Társa jóhírnevű sajtokeskedő cég hirdetésére.

A sörárak emelése tárgyában a budapesti I.—III. ker. vendéglősök ipartársulata a következő felhívást bocsátotta ki: „Tisztelt Szaktársak! Az I.—III. kerületi vendéglős-ipartársulat f. hó 5-én tartott választmányi ülésén kötelesszerint egyhangulag elhatározta, hogy a budapesti sörgyárak érdekszövetségének tervezett söráremelése ellen tiltakozik. Felkérjük tehát ennél fogva b. Czimét és mindazon t. szaktársakat, akik minket ezen, mindnyájunkra nézve sérelmes törekvés ellen támogatni óhajtanak, hogy a mellékelt körözüvényt b. aláírásával,

postafordultával beküldeni sziveskedjék. Kelt Budapesten, 1901. január 8-án. Kartársi üdvözlettel: az I.—III. ker. ipartársulat elnöksége.” — A mellékelt nyilatkozat szövege a következő: „Ezennel tiltakozom a budapesti sörgyárak érdekszövetsége által tervezett sörárak emelése ellen és készséggel csatlakozom a budapesti I.—III. ker. vendéglősök ipartársulatának álláspontjához, mely együttes tiltakozó rendkívüli közgyűlés megtartását követeli. Budapest, 1901. január hó. (Aláírásra szánt hely).”

A beteg köszönete. Szomorú sorsa van *Hunyadi* János pinczérnek. Alig dolgozik egy kis ideig, ágyba dönti a betegség. Most, február 4-én, a zilahi kórházból szabadult ki. Segélyért ottani szaktársainkhoz fordult, a kik felebaráti szeretettel karolták föl. A „Vigadó” pinczérei, *Vass* Béla főpinczér, *Matsád* János éttermi főpinczér a személyzet között részére 7 koronát gyűjtöttek, a „Ridval” szálloda főpinczére pedig 2 koronával segítette meg. A szegény beteg lapunk utján is köszönetet mond a jószívű adakozóknak. Isten áldja őket!

Szédelgés a kereszténység nevében.

Krisztus nevével üzérkedő kufárok, a kik nagyobb részt nem keresztények, vagy ha azok is, nem istenfélők, káros visszahatást okoztak a népnél, úgy, hogy hosszú időre minden „keresztény” czégü vállalkozás iránt el van temetve a bizalom. „Keresztény ruhaszövetkezet”-nek nevezte magát az a szédelgő vállalat is, mely valami *Violet Ottó* vezérigazgató vezetése alatt keletkezett és a vezérigazgató ur ellen most az alkalmazottak kauczió-sikkasztás miatt tettek följelentést. Nem jó volna, ha az Üdvözítő most ismét a földre szállana: igen sokakat kikellene neki korbácsolni a templom csarnokából.

Nemzetközi halásziati kiállítás. Az 1902. év február és márczius hónapjaiban a császári orosz halásziati egyesület nemzetközi kongresszussal összekötött nemzetközi halásziati és haltenyésztési kiállításnak rendezését vette tervébe. *Szt.-Pétervárott* fog megtartatni és czéljai a következők: lehetőleg teljes képét kívánja adni a tengeri- és folyamhalászat jelenlegi állapotának, valamint az egyéb víziállatokra való vadászat módjának; megismerteti a látogatókkal a halászat termékeit és azok konzerválásának módját; bemutatja a haltenyésztést és a horgászatot; feltünteti a halászatra vonatkozó tudományos kutatások eredményeit. A jury a következő díjakat fogja odaítélteni: diszkoveleket, arany-, ezüst- és bronz-érmeket, dicséző s elismerési bizonylatokat. Az egyidejűleg megtartandó nemzetközi kongresszuson való részvételnek tagsági díja kb. 4 rubelt fog tenni. A kongresszus tagjai ingyen fogják látogathatni a kiállítást és ingyen kapják az ülések gyorsírói naplóját.

A francia városok borfogyasztása.

A francia pénzügyminiszter statisztikai jelentése a következő kimutatást közli a köztársaság 11 legnagyobb városának mult évi (1900) borfogyasztásáról:

	Összesen: lit.	fejenként: lit.
<i>Páris</i>	5,217,688	210
<i>Lyon</i>	713,683	178
<i>Marseille</i>	538,473	161
<i>Bordeaux</i>	500,647	208
<i>Lille</i>	47,732	29
<i>Toulouse</i>	274,093	220
<i>Saint-Etienne</i>	313,247	260
<i>Havre</i>	40,529	34
<i>Ruen</i>	39,876	37
<i>Amiens</i>	29,841	39
<i>Toulon</i>	115,436	162

Ezzel a kimutatással nagyon érdekes volna szembe állítani Magyarország legnagyobb városainak borfogyasztását; de minthogy ilyenl a mult évről hiteles alakban még nem birunk, nem lesz érdektelen az sem, ha rámutatunk, hogy a mi borfogyasztásunk országos és fejen-

kinti átlaga, ides-tova 2 évtizedes, folytonos csökkenése óta a francia városok fogyasztásának még a legkedvezőtlenebb arányszámát, a Lilleben fejenként és évente fogyasztott 29 litert sem volt képes elérni egyetlen egyszer sem. Nálunk csak 1885-ben esett egy fejre 29 liter bor; azóta ez a mennyiség is — amely pedig a francziák fogyasztásának legkedvezőtlenebb arányszámát képezi — leszállott a felére, sőt 1891-ben egy hatodrésztére, amikor Magyarországon a borfogyasztás mindössze 936000 hectolitert, fejenkénti átlagban tehát tényleg csak 5 (öt) litert tett ki. Az utóbbi években valamivel javultak a viszonyok; azonban ennek dacára messze vagyunk még attól is, hogy borfogyasztásunk csak az 1885-iki mennyiséget elérje, hát még attól, hogy viszonyainkat e tekintetben a francia városokéval elérhessük!

A habzóbor adója Németországban.

A habzóbor alatt a szikviz módjára, mesterséges szénsavval telített pezsgőt értik. Mostanában erre a habzóborra külön adójavaslatot terjesztettek a parlament elé. A javaslat megkívánja, hogy a habzóbor származása és minősége is bejelentessék. Ez a bejelentési kötelezettség a külföldről behozottakra is vonatkozik. Ily bor Németországba 700,000 palaczk hozatik be; a belföldi termelés 11,000,000 üveg. Ez adóból 5 millió márka tiszta bevételt remélnek. A bor-érdekeltek által Mainzban tartott értekezlet a javaslat ellen már is állást foglalt azon okból, mert az igazi luxus-borok (10—12 márka értékűek) adózatlanok maradnak.

Tüzmentes fa. Londonban „Éghet-

len fát előállító brit társaság” czimen részvényvállalat alakult tüzmentes fának egy amerikai találmány szerint való előállítására. Amint a gyártmányról tett számos kísérlet bizonyítja, az ilyen fa akkor sem ég el, ha hosszabb ideig intenzív tűznek van kitéve, sőt alakját sem változtatja meg. A fának tüzmentessé tétele azonban hosszadalmas eljárást igényel s ez okból az ilyen fa ma még igen drága. Mindenekelőtt a fa nedvességét teljesen eltávolítják, oly módon, hogy a fát (gerendákat, léczeket, deszkákat, stb.) óriási hengerekbe helyezik, azokat légmentesen elzárják s igen magas foku hőségnek teszik ki, ezt mindaddig folytatva, míg a fa összes folyékony és légnemű alkatrészei eltávolíthatnak. Ezután a hengereket egy oly folyadékkal töltik meg, mely a fát tűzállóvá teszi, de egyszersmind annak szilárdságát minden esetben hosszú időre biztosítja. Ezt a folyadékok, melynek alkatrészeit titkok képeznek, hidrasztikus sajtóval nyomják be a fába, melyet azután, megfelelő hőfoknak kitéve, megszáritanak. Az eljárás egy hónapot vesz igénybe.

Kerületi bor-, szőlő- és gyümölcs-kiállítást rendezett Szegeden az

odaváló gazdasági egyesület. A kiállítást október első vasárnapján délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Zsoler* Andor elnök. Körülbelül harmincz gazda nyert díjat, csupa szegedi termésü borral, gyümölcsessel és szőlővel. A kiállítás nem sikerült teljesen. Sok volt a látogató, kevés a kiállító.

Engeléket ismét elítélték. Ez

ellen a hirhadt czég ellen ismét marasztaló ítéletet olvasunk. A vádlottak képviselőinek, valamint a váczai és biai járások borellenőrzőbizottságának felelőssége folytán a m. kir. belügyminiszter 2735/kih. V. a. szám alatt megint ítéletet hozott egy *Engel*-féle borhamisítási ügyben. I. rendű vádlott *Engel* Adolf budapesti lakost és II. rendű vádlott *Engel* Mihály pécsi lakost, bornagykereskedőket mesterséges bor készítésének vádjá és következményei alól felmentette, azon-

ban mesterséges bornak forgalomba hozatala által elkövetett kihágásért egyenként 600 korona pénzbüntetésben, nem fizethető esetén egyenként 30 napi elzárásban, továbbá összesen 1271 korona 70 fillér egyetemleges megfizetésében, valamint a netaláni még felmerülő költségeknek egyetemleges viselésében marasztalta el, az I. foku ítéletben részletesen felsorolt bor sóval denaturálandó és Budafok község szegényalapja javára értékesítendő, végül még a hiányzó bor értéke fejében 1908 korona összeg ugyancsak Budafok község szegényalapja javára megtérítessék.

A bor veszedelme. Jules Huret tollából érdekes közlemény látott ezen tárgyban napvilágot a párisi „Figaro”-ban. E szerint Bordeauxban az 1900. év óriási borszürete miatt panaszoknak az ottani bortermelők, annál inkább, mivel az előző évek is nagy termést mutatnak fel. Gironde évi átlagtermése 2¹/₂ millió hektoliter, míg az 1900. évi 5 millióra tehető. Igaz ugyan, hogy ennek ellenében évenként mintegy 6 millió hektoliter Bordeaux-bor kerül ezen vidékről forgalomba, ami a termelést túlhaladni látszik, de a valóságban ez nem így van. Az óriási mérvű borhamisítás nem kívánja a nagy termést, mert csak hogy egy esetet említsünk: Egy borkereskedő cég vásárolt egy termelőtől Margauxban egy kis hordó bort. A postánál fiókot bérelt és szétküldött prospektusokat, árjegyzékeket, fakturákat, stb., melyeken egy várkastély volt látható körülvevő szőlőhegyekkel. Szétküldött vagy 100,000 levelet, persze mind margaux-i postabélyegzővel és ajánlotta borait a legneveltebb árakon. Persze a megrendelt borokat mind abból az egy hordócskából szállította. Nem is igen kapunk már bordeauxi bort, mert a termést nagyobb részt visszatartják a termelők és túlnyomóan hamisított kerül a forgalomba, olyannyira, hogy a francia orvosok már nem merik betegeknél a bodeauxi bort ajánlani.

Spirituszszagú hordók kezelése. Ha olyan hordóba akarunk bort tölteni, amelyben azelőtt rum, vagy más eféle szesz ital volt, meg kell először szabadítanunk a benne levő spirituszszagtól. Oldjunk fel e célra 1 kiló puha szappant és 100 gr. hamuzsirt 10 liter vízben. Ezt az oldatot forraljuk fel s azután forró állapotban töltjük a hordóba, ennek minden hektoliter tartalmára egy liter oldatot számítva; hogy a folyadék kifutását illetve kirobbanását megelőzzük, csak gyengén szabad az aknanyílást bedugnunk. Ezt az eljárást, ha a szűkség úgy kívánja, másnap megismételjük, azután a hordót alaposan kiöblítjük vízzel, majd 50 fokos szeszszel. Az eredmény kifogástalan lesz. Szükség még az ilyen hordókat a most elmondottakon kívül úgy is kezelni, hogy 5 liter vízből, 6 liter sósavból és 1 kiló pyrolusitból készített folyadékot öntenek bele s aztán a hordót sok vízzel jól kimossuk.

A párisi világi kiállítás mérlege nagyban és egészben már elkészült s kedvezőbb, mint minőnek vélték. A bevételek kerek 114 millió, a kiadások 117 millió frankra emelkednek; a 3 millió deficitet az államkincstár fedezi. Igazolást felhozják, hogy az eredmény sokkal kedvezőbb lett volna, ha különböző, előre nem látott kiadások terhe nem nehezült volna a kiállítási pénztárra. Így például a hadügyi és a tengerészeti miniszterek megtagadták a hadügyi, illetve tengerészek részére felállított csarnokok költségeinek fedezését. A bevételek főforrásai ezek: belépőjegyekért 60,000,000, állami és városi szubvenció 40,000,000, iparvállalatok hozzájárulási 1,500,000, külföldi kiállítási bizottságok teljesítményei 2,000,000, hárbevételek 9,000,000, különféle bevételek 2,000,000 frank. A kiadási főforrások a következők: igazgatási költ-

ségek: 8,500,000, építési munkálatok 90,000,000, üzemköltségek 13,000,000, különböző kiadások 5,000,000 frank. Ezekkel szemben az 1867-iki párisi világi kiállítás bevételei 27, kiadásai 23 millió frankot, az 1878-iki kiállítás bevételei 23, kiadásai 55 millió frankot, végül az 1889-iki kiállítás bevételei 49 millió, kiadásai 41 millió frankot tettek ki.

Szózott vaj. A hollandi vaj általában szózott. A szózást rendszeren maga a termelő, esetleg azonban gyár végzi. Sőtlan vaját, amit mi irós-vajnak nevezünk, Hollandiában alig lehet találni, legfőkébb faluhelyen, mert a gazdák maguk rögtön beszózzák a vaját tartósságának emelése céljából. A szózott vajnak különben meg van az a kettős előnye, hogy izéröl nem lehet a frissiséget vagy kezdődő avasságot megérezni, vagy legalább is nem olyan biztossággal, mint a sőtlan vajon. Az izlés érzékét tehát a vajnak megbírálásánál a szaglással kell helyettesítenünk s a szaglás útján történő kóstolást épp azért általánosan gyakorolják ugy Hollandiában, mint az észak-német, dán és svéd piacokon is.

A cognac? A németországi tápszerchemikusok drezdai kongresszusán hozott határozat folytán mult hó 8-án Berlinben a kongresszus kiküldött bizottsága értekezletet tartott s ez értekezlet a többek közt a cognac elnevezés, illetve fogalom meghatározására vonatkozólag a határozatokat hozta: 1. Cognac a bor-lepárlás segítségével előállított pálinka-ital. 2. Az olyan cognac, mely azt a látszatot keltő elnevezés alatt jut forgalomba, hogy tiszta bor-párlat s így alkoholtartalma csak a bor, vagy törkölybor-lepárlása szerint csak keletkezhetett, az értekezlet határozata szerint csak „Cognac-Weinbrand” néven lenne nevezendő. 3. A cognac legalább 38 térfogat százalék alkohol s csak 2 gramm cukor s 1-5 grammal nem több cukormentes kivonattal tartalommal bírhat c.n.-enként. Glicerint adni édesítőül a cognachoz nem szabad. Festőanyag csak az lehet, ami a természetes hordókezelés s égetett cukor útján hozzá kerül. 4. A „gyógy-cognac” néven forgalomba hozott cognac a német gyógyszerkönyv szabványainak kell, hogy megfeleljen. 5. A cognachoz hasonló olyan italok, amelyek mesterséges esszenciák és aether-fajok, vagy aetherartalmu olajok segítségével készülnek, „mű-cognac” néven jelölendők. 6. „Francia-cognac” megjelöléssel, vagy ennek a fogalomnak megfelelő ezimen Németországban csak oly cognac értendő, mely tényleg Franciaországból származik s eredeti minősége megváltoztatva nincsen. Megfelelő elnevezés alatt árusítandók a más külföldi országokból importált cognacok is.

A fogyasztási adó jövedelem 1899-ben. A pénzügyminiszterium a napokban tette közzé a fogyasztási adók 1899. évi pénztári eredményéről — illetve végleges leszámolásáról — szóló kimutatásokat, amelyekből kitünik, hogy az indirekt adók bevételei 1899. évben — az előző évihez képest — egészben véve 49,466 frttal kisebb összeget eredményeztek. Ha az egyes adók eredményeit vizsgáljuk: 16,672 forintnyi emelkedés mutatkozik az élesztőnél, 3111 frt az ellenőrzési díjaknál, 725,432 frt a *borfogyasztási* adónál, 101,755 forint a husadónál és 425,463 forint a cukortermelési adónál; összesen tehát 1,272,433 forint volt az emelkedés ezeknél a fogyasztási adóknál. Ennek ellenében csökkenés mutatkozik: a *szeszadónál* 886,679 forint, a *sörtermelési* adónál 122,516 és az ásványolajoknál 312,704 forint, vagyis összesen 1,321,899 frt.

Okos szándék. A borhoz felhasznált cukor adómentesítését megszüntetni szándékozik a francia pénzügyi kormány azon oknál fogva, mert ezen adómentesség nagyban hozzájárul a borhamisításhoz.

Az angol söradó reformja. Az angol mezőgazdasági kamara azt kívánja,

hogy a söradó aként reformáltassék, hogy az árpa, malata és komlósör adója leszálítottván, még egyszer annyira emeltessek azon sör adója, melyben más helyettesítő anyagok is vannak. E célból a *koresmárosok és sörfőzők köteleztessek a sörnek minden anyagát bevallani, hogy a főzőkönyvben és a parlamenti kimutatásokban külön rovatokban legyenek a helyettesítő anyagok kimutathatók.*

Van még hűség! Párisból írják: Négyezerháromszáz iparos munkás és kereskedői alkalmazott nevét közli a hivatalos lap egyik utóbbi száma, a kiket harmincz esztendő szolgálatuk elismeréséül a kereskedelmi miniszter éremmel tüntetett ki. Franciaországban régóta szokásban van a kitüntetéseknek ez a fajtája s eddig körülbelül 75000-en kaptak ilyen érmet. Ez mutatja, hogy mennyien vannak, a kik sokáig szolgálnak egy gazdánál, mert az érmet csak olyan iparos, munkás és kereskedői alkalmazott kapja, a ki *harmincz* esztendeig *egyfolytában* szolgált egy gazdánál. Az érem átmérője 27 milliméter s az egyik oldalán a köztársaság képe látható, a másikon pedig ez a jelige: *Beesület és Munka.* — Sajnos, hogy nem tudhatjuk, vajjon volt-e és hány a kitüntetettek között a mi szakmánkhöz tartozó?

A göncei hordó. A „Borászati Lapok” írja: A tokaj-hegyaljai szőlővidéknek nagy fejtörést okoz az, hogy boraik régi hírnevét minden uton-módon megóvják. Nagy dolog ez, ha meggondoljuk, hogy hány élőldi és kapzsi ember iparkodik a tokaji bor ősi hírneve révén jogtalan haszonra szert tenni. A minap gyűlést tartottak Sátoralja-Ujhelyen a tokaj-hegyaljai szőlőbirtokosok s ezen az ülésen igen életre való eszme merült fel: az, hogy a Tokaj-Hegyalján csakis az ugynevezett göncei 136—140 literes hordóba szüreteljék a bort s idegen, vagy háziasított bort tilos legyen ilyen hordókban tartani. Ezekre nézve legalább is a 200 literes, vagy azon felüli hordók kötelezők. Ha meggondoljuk, hogy ugy a kereskedővilág, mint a közönség nagyon is ragaszkodik egyes külsőségekhez és a Tokaj-Hegyaljának már régi specialitása a göncei hordó, ennek a javaslatnak a törvényre emelése valósággal végleges hatással bírna és mindenki nyugodt lélekkel venné azt a tokaji bort, amit göncei hordóban adnak. De az is bizonyos, hogy ugyan csak szigoruan kellene ellenőrizni a göncei hordók tartalmát is, mert mégis csak a bor a fő s nem a hordó.

Hogyan vásárolnak Amsterdamban? Amsterdamban nincsen központi vásárcsarnok, sem nyílt élelmi piac az egy halpiac, jobban mondván csarnok kivételével. Az az általános és kitünően szervezett rendszer divik, hogy még a krajczáros bevásárlásokat is a leg-elegánsabb, mint a leggyorsabb üzletekből minden borralvaló és spekuláció nélkül a vevő lakásába ingyen hazaszállítják. A háziasszonyra nézve ez a berendezés természetesen igen előnyös. Korán reggel megkezdi a tejember a hálózatát kis targonczájával, őt követi a pék, majd a zöldségárus, majd a megrendelt vaját, halat, gyümölcsöt adja be mindmegannyi ember s talicskájával viszi házról-házra. A *mészáros és henteslegény egy jó felhuzott óra pontosságával állt be* átvenni a napi husszűséglet rendelését s egy óra múlva a kívánt húst elhozza. Nálunk is nagyon jó volna, ha rendszeresitenék az élelmi szerekkel való hálózatot. Ez nagy kényelmére lenne a közönségnek és sok családnak adna kenyeret.

Legkiválóbb hazai ásványvizek: Szolyvai Luhi Erzsébet, Polenai
Megrendelhető az uradalmi ásványvizek bérletességénél
Szolyván, (Bereg megye). Budapesti főraktár: Kerepesi-ut 11., I. em.

A román cukor. Romániában eddig négy cukorgyár volt, most meg már csak egy van; igaz hogy tovább is négy személyben. A romániai cukorgyárosok ugyanis eddig olyan heves versenyt folytattak egymás ellen, hogy a túlhevítésbe mind a négyen belebetegedtek. Mivel pedig betegségben a régi ellenfelek rendszeren ki szoktak békülni, kibékültek az idegen takarmánnyal élő rumuny cukrosok is. Békülést megkötötték szerződéssel s ebből a szerződésből, ha megmutatták nekik, és megismerkedhettek a román szomszédok is a kartellnek korszerű intézményével.

Behozatali statisztika. A magyar tengerpart kikötőjének, Fiumének forgalma a múlt évi október hónapban behozott cikkekrol a következő kimutatást adja: Érkezett Fiuméba tengeren 1805 métermázsa kávé Braziliából, 744 métermázsa szentjánoskenyér és 2342 métermázsa déligyümölcs Olaszországból; 56.043 métermázsa rizs Hátsóindiából, 250 métermázsa buza Szalónikiból, 6985 métermázsa tengeri Olaszországból és Romániából, 1969 métermázsa dohány Rotterdamból; 5492 métermázsa so Pizanóból, végül 25.664 métermázsa petroleum Batumból és kis részben Newyorkból. A borimput alig fele volt a múlt évnek. Ez évi októberben 50.820 métermázsa bor érkezett, ebből 17.209 métermázsa Olaszországból (tavaly onnét 65.837 métermázsa jött), 32.054 métermázsa Dalmácia-Iztriából és 1310 métermázsa Görög- és Törökországból.

Élelmi cikkek ár-változásai egy évszázad alatt. A párisi *Figaro* egy minapi száma összehasonlítást tesz az élelmi cikkek mostani s ugyanazokéknak egy évszázad előtti árai közt, melyből a következőket érdemesnek tartjuk átvenni. A kenyér fontja Párisban 1800—1820-ig 9 és 10 ets között váltakozott, ugyanazért ma 15—18 centimest kell fizetni. A nagy francia forradalom idején egy kiló marhahús 0.66—, ma 1.70 frankba kerül. Marhahusból ma tizszer többet fogyasztanak Franciaországban, mint egy századdal ezelőtt s minőség tekintetében is hasonlíthatatlanul jobbat nyújtanak a mai francia mészárosok, mint az akkoriak. 1860-ban a tojás ára tucatonként 0.30—0.70 frank volt; most 1 fr. 20 ctm, sőt 1 fr. 80 centimesig is fölmegegy. A vaj ára megkétszereződött, a tej pedig háromszor akkora lett száz év alatt. Párisban ma egy liter tej 45 centimes. Érdekes, hogy a borárak ma körülbelül ugyanazok, amik a század elején voltak. Természetesen, nem a vendéglőkben, mert hisz az állam atyai adóprése Franciaországban is csak úgy felszította a vendéglők árát, akárcsak nálunk, hanem a termelőknél, akik ma sem kapnak többet boráért, mint amennyit a száz év előttiék kaptak. Halat meg éppenséggel a fele áron lehet ma Párisban venni, mint a század elején. Ennek oka a gőzhajózás feltalálásában rejlik, amely hihetlen lendületet adott a tengeri vadászatnak.

Dohos bor. A dohosság, mely rendszeren a dohos hordó használatától származik, a bor egyik legkellemetlenebb betegsége, mert — kivált ha nagyfokú — igen nehezen javítható. Ha a dohosságot azonnal észre vesszük, rendszeren segít a bajon a bornak azonnal való lefejtése és pedig kénezett hordóba. Két hét múlva ismételni kell a lefejtést. Jó hatással jár az is, ha a dohos borba finom táblaolajat öntünk és pedig minden hektoliterre egy deczit, a hordót jól meghengergetjük, hogy az olaj vele összekeveredjék. Az olaj a dohos szagot magához veszi és néhány nap alatt egy csöppig felszáll a bor felszínére; ekkor a bort le-

fejtjük, természetesen úgy, hogy a felszínen uszkáló olaj a hordóban maradjon.

Üvegek bepecsételése. A boros üvegek bepecsételése egy igen jó módja a következő: Veszünk ugyanis 160 üveghez 250 gr. sárga és 60 gr. vörös mastixot. Az egészet tüzre tesszük és fakanállal addig keverjük, míg teljesen fel nem olvadt és össze nem keveredett. A szint lehet változtatni, a mennyiben a keverékhez 20 gr. sárga, fekete ockert vagy szenet adunk. Az így elkészített anyag azután használatkor bármilyen lámpa- vagy kis tűznél felolvasztható, mely után a bepecsételendő üvegek nyakát a folyadékba mártjuk.

Az új közlelmezési tanácsos. A székesfőváros piacának helyes fejlődése a vendéglősipar vitális érdeke. Ez tehát jórészt az élelmezési szakosztály vezetőjének, a közlelmezési tanácsos kezébe van letéve. Mióta Hermann, a volt tanácsos nyugalomba vonult, helyettese, Almády Géza, mind inkább hivatottnak mutatta magát erre az állásra. Almády nagy alkotásokra helyettesi minőségében nem vállalkozhatott s arra alkalma sem nyílt; de az átmeneti időben is olyan koncilians volt, olyan kezdeményező erőnek bizonyult, hogy ha e két főtulajdonoság kifejtésére módja nyílik, sok üdvös változást tehet majd a főváros közlelmezési intézményeiben és azok rendszerében. Így hát a vendéglősöket örömmel töltötte el az a hír, hogy Almády igen nagy többséggel, harmadfélszáz szavazattal, Matuska polgármester, illetőleg Hermann Béla örökébe jutott. Kívánatos, hogy a főváros közlelmezési ügyosztályának most már teljes hatáskörre megválasztott felelős vezetője, hallgassa meg mindig azokat az érdekelteket, a kik részére valamit tesz. Az új tanácsost a tanácsulésen pedig Halmos János polgármester köszöntötte, Almády kijelentette, hogy szorgalmas és becsületes munkával akar résztvenni a főváros fejlesztésében.

Szerkesztői üzenetek.

A „Jövőknek.” Kár mindjárt az öreg ágyut sültögetni. A tudósításban nincs semmi maliczia. A dolog nyitja az, hogy mi közgyűlésükön nem vehettünk részt, hivatalosan megküldött tudósításuk pedig már lapunk zárta után érkezett. Rövid tudósításunk a „Magyar Szó” nyomán készült, a mely jóakarattal szokott foglalkozni a pinczésérg ügyeivel. A „törvényileg biztosítandó szabad nap” kérdése különben nagyon is fontos s azzal foglalkozik is mindenki, a ki a pinczerek sorsát szívén hordozza. A kérdést már a porosz parlament is tanulmányozza. A furiosus kirohanás tehát idétlen volt.

Pártoljuk a hazai ipart!

Vendéglősök ne vásároljatok idegen árukat, hanem hazai iparosoktól szerezzétek be szükségleteiteket. Eddig a következő iparosok küldték be címjegyzéküket. Ajánljuk őket a vendéglősök és a közönség pártfogásába!

Jégszekrény gyári raktár. Sör-, borkimérő és hűtőszekrények levegő és szén-savnyomásra a legjobb kivitelben kaphatók **Veress Miklósnál Budapest.** VIII. ker., József-körút 25. szám.

Borkereskedők: *Kremer F. utódai* (Wörner és Schmith) **Budafok.**

Serfőzők: *Dreher-serfőzde, Részvény-serfőzde, Polgári-serfőzde, Király-serfőzde*

Kőbányán. *Haggenmacher-serfőzde Buda-fok.* „*Gyártelep*”-serfőzde **Temesvár.**

Üveg, edény: *Schreiber J.* és u.-öcsceinek zaiugróczy és lednicz-rovnei üvegyárainak raktára: **Budapest, IV., Régi posta-utca 10. szám, félemelet.**

Likörgyár. *Megyesfalvi Likör-, Rum- és Cognac-gyár Marosvásárhely.* Kis üstön főzött kitűnő szilvorum, seprő és boroviczka, stb.

Első Magyar Üvegyár Részvény-Társaság Budapest, V., Ferencz József-tér 8. sz. az Akademia mellett.

Pruzsinszky testvérek mintaraktára és nagykereskedése (V, Katona József-utca, 6. szám saját házuk), mindenféle *üvegtárgyakból, porcellán-, kőedény és majolika-félékből* vendéglősöknek legutányosabb beszerzési forrás.

Kocsigyártók: *Bihari J. és testvére Budapest.* Különös figyelmet érdemelnek saját gyártásu gummikerekeik.

Vászon-, damaszt-, paplan-, és fehérnemű gyár: *Weisz és Heimler Pozsony.*

Halászkok: *Fanda Ágoston* halászmester **Budapesten.** Telefon: 63—90.

Bortermelők: *Tragor Ernő* csöröghegy szőlő- és borgazdasága **Vácson, Erdély pinczeegylet Kolozsvár.** Az erdélyi bortermelők szövetségének borkraktára.

Felvidéki sajt és specialitások: *Genersich Emil* kárpáti sajt, juhturó boroviczka, főzelek: borsó, lenese, tatárka és fűszerüzlete **Késmárkon.**

Paprika: *Pálffy testvérek* gépjavitóműhely és vasúttóde kir. és csász. szab. paprikagyár **Szegeden.**

Doboz-gyár: *Dávid Károly és Fia* szabadalmi doboz-gyára **Budapesten.**

Mustár: *Mocznik L.* cs. és kir. szab. konzervgyáros **Bpest, VIII.** Alföldi-u. 10.

Élelmi cikkek szállítói *Vámos és Bruszt* hatósági közvetítők, **Budapest székesfőváros központi vásárcsarnokában.**

Férfiszabó. A legjobb kivitelű és szabásu *férfi ruhákat* legutányosabban készít *Rózsa Sándor* szabómester **Budapest, VIII.** József-körút 51. sz. I. emelet.

Szabóipar. *Kohn Adolf* szabómester a fővárosi főpinczerek rendes szállítója. **Budapest, VI., Nagymező-utca 16. szám.**

Hentes ipar. *Kirchmayer Lajos*, hentesmester, **Budapest, VII., Akácza-utca 2.**

Kuczik Gábor utóda **Debreceni Lajos** szalonna-, zsír- és füstölthusneműek nagykereskedése Debreczenben.

Hazai gyufa: Emke gyujtó **Temesvári** gyujtó-gyár r.-t. **Temesvár.**

Mészáros ipar. *Kossuth István* mészáros mester **Budapest, VII., Dohány-utca 56.** *Lindmayer György* mészáros mester **Bpest, VII., Erzsébet körút 2.**

Konyhakertész. *Rada Lajos* kertész mester **Budapest, VII., Török-őr-utca 2590. sz.** (saját ház). Vendéglősöknek konyhakertészeti termékeit napi árak mellett szállítja.

Borkereskedők: *Boschán Károly* és *Arthur* borkerkeskedése **Budapesten.** *Iroda VI., Király-utca 85.* *Pinczék: Kőbányán, Külső Jászberényi-ut 3.*

Bor: *Brettschneider Henrik* bortermelő és borügynökség *Moór* (Fejérm.) ajánlja kitűnő minőségű, saját termésű *moóri borait* és közvetít must és borbevásárlásokat kizárólag moóri termelőknél

Bor- és sörkimérő, pinczefelszerelési cikkek. Első budapesti staniol és fémkupak gyár: *Dr. Wágner és Társai* egyesült gyárak mint betéti társaság. **Tinódy-utca 3. sz.**

Hungária cím s reklámtábla gyár.
Mechlovits Sándor Budapest, VIII., Kerepesi-ut 33. (Czimer és czimfestészeti műterem. Mázoló és szobafestő műipar vállalat.

Festészet. Kazal és Szabó czimfestő műterme Budapest, VIII., Kőfaragó-u. 13.

Ásványvizek: Szolyvai, polenai és luhi Erzsébet kifűnő ásványvizek főraktára: Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11.

Szálloda. Dömötör Pál vendéglője Deák-körző Piume. Jó borok, kitűnő konyha.

NYILTTÉR.*)

Dr. Szilágyi Gyula műgyógyász, magántanár, kir. koresek. törvényszéki és államrendőrségi hites vegyész,

nyilvános vegyikísérleti állomása

Budapest, VI., Dessewffy-utca 10. szám. Eszközök borvizsgálatokat, valamint bármely élvezeti és tápszerek, ugyancsak gazdasági és ipari cikkek megvizsgálását. 5-6.

Molnár Vilmos

cs. és kir. szab.

sérvkötész és keztyűgyáros.

Dusan felszerelt raktár minden e szakmában vágó különlegességekben.

Budapest, VII. ker., Károly-körút 28. szám.

Kizárólag itt kapható a legjobbnak elismert szabadalmazott kettős és egyoldalú sérvkötő.

Egyedül az én pelottáim vannak úgy készítve, hogy bármely testtartáshoz és testmozgáshoz simulnak s rugalmas ellenállásuk minden más készítménynél nagyobb és állandóbb.

Pelottáimnál feldörzsölések, bőrlobbok, maródások s kellemetlen nyomás érzések ki vannak zárva.

Sérvkötőim ára a legjutányosabb.

A legszebb és legtartósabb keztyűk nálam kaphatók.

Egyetlen raktár legzeleszerűbb s elpusztíthatlan legkülönfélébb

pinczértáskákban,

melyekre különösen felhívom a vendéglős és pinczér urak figyelmét. Tisztelettel

MOLNÁR VILMOS.

MATTONI'S
GISSHÜBLER
Reinster
alkalischer
SAUERBRUNN

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

DRÉHER ANTAL

SERFÖZDÉJE

Kőbányán,

ajánlja legjobban beraktározott, kizárólag pasteurizált

palaczküreit

(eredeti töltés a sörfözdében) a legolcsóbban megállapított áron és pontos szállítással. A szállítás, eredeti 25 és 50 üveget tartalmazó ládákból történik bérmentes háhozszállítással.

3-6

PÁLFY-féle rózsapaprika.

Egy próbarendelés elégséges, hogy habár jóval drágább a többi paprikánál, mégis azt használjuk.

Szép színű
nem erős.

Mintát, árjegyzéket bérmentve küld

PÁLFY-féle cs. és kir. szab. paprikagyár
SZEGEDEN.

SÁGH JÓZSEF

„ZENELAP“-ja XV. évfolyam

megjelenik havonként háromszor, magyar és német nyelven; időnkint érdekes és értékes zenemű-lemlékekkel. Egész évre 4 frt (8 kor.) Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Baross-utca 81. Ugyanott megrendelhető a

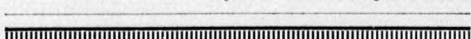
SÁGH JÓZSEF „Általános zenészeti lexikon“

(II. kiadás) füzetes vállalat, mely mű 20-22 füzetből fog állani. Egy-egy füzet ára 30 kr. (60 fillér) A lexikon a technikus terminusok mellett arcképekkel és életrajzokat tartalmaz. (12)

A szabadalmazott „Salvator“ bardohtalanítóval minden

dohos, bűdös, penészes

bor vagy más szeszes ital biztos sikerrel dohtalanítható anélkül, hogy eredeti ízéből, zamatajából, színéből vagy fényéből veszítene, alkalmazása egyszerű és olesóságánál fogva is kísérletre érdemes. Ára 300 literhez 2 korona, minden további 100 liter után 50 fillérrel több. Csomagolás és szállítólevél 20 fillér. A szétküldés utánvétellel történik, megrendelhető a feltaláló és készítőjénél: Schwartz Ignác Moloh

Nehézhallás. Egy gazdag hölgy, aki dr. Nicholson's által mesterséges füldobbal gyógyítottat a nehézhallás és fülgugás ellen, intézetét, mint 75,000 frotot ajándékképp átadta, hogy olyan siketek és nehézhallók, kik nem rendelkeznek a kellő anyaggal, maguknak a füldobot megszerezhessek ingyen. Leveleket 5074. szám alá, Nicholson-intézet. „Longcott.“ Gunnesbury, London, W.

Ki tiszta jó bort akar, kérjen árjegyzéket Buding Ede szőlőbirtokos tanítótól Nagyöszön.

Szálloda-átadás.

Egy nagyobb vidéki városban egy konkurrenzia nélkül álló szálloda kitűnő forgalommal kedvező feltételek mellett azonnal átadó. Cím a kiadóhiv.

Eladó ház és telek.

Budapest, X-ik kerületben egy 1222 □-öl területű telek a rajta levő

vendéglő épülettel együtt

szabad kézből eladó. Bővebbet a Schleich-féle vendéglőben Kőbánya Ujhegy 7796. sz. alatt. 2-2.

FREISZ KÁROLY UTÓDA

NAJMAN JÓZSEF

veres-kolbász-gyár—Rothwürstler-Fabrik

BUDAPEST,

VIII. ker., Németh-utca 21.

Telefon 58—67.

Ifj. Haggemacher H.
Sörfözde.

Palaczk-sör

különlegességek:

Szalonsör.
Maláta-sör.

Megrendelési helyek:

Budapest, V., Kádár-utca 5.

Haggemacher Kőbánya.

Haggemacher Budafok.

Évi forgalom 5 millió palaczk.

Évi termelés 125.000 hektoliter.

Tusnádfürdőn

Gróf MIKES ÁRMIN tulajdonát képező és az idén ujonnan berendezett

SCHWEIZ-NYARALÓ

(vendéglő és 2 lakház) mintegy 40 szobával, egy, esetleg több évre **HASZONBÉRBE KIADÓ.**

1-2.

Felvilágosítást nyújt: Gróf Mikes Ármin uradalmi intézősége Bükszádon. (Háromszékmege.)

Pártoljuk a magyar ipart!

Az 1900. évi párisi
III. Acetylen-kongresszus által
arany éremmel kitüntetve!

A jövő világitása!

Tisztelettel értesitem a hazai szállodás, vendéglős és kávék urakat, miszerint hosszas fáradozásom, kutatásaim és szorgalmas kísérletezéseimnek gyümölcseként sikerült az Acetylen-gázfejlesztés tökéletesítése és egyszerűsítése által egy oly világító anyagot előállítani, amelyet e téren bátran nevezhetünk *korszakalkotónak!*

Találmányom, mely az Acetylen-gázvilágítás új módszerében nyilvánul, ellentétben az eddigi kísérletekkel, a képzeltető legegyszerűbben s a legkisebb veszély nélkül egy kis gyermek által is könnyen és bátran kezelhető.

A berendezés (bevezetés) 500—1000 lángra mindössze csak egy centiköbméternyi ürterületet igényel, s ahhoz tüzzel, égő gyufával mindenkor óatran közelíthetni. Olcsósága pedig minden elképzelhető világítással fölötte áll:

~ Egy 16 gyertyafényű láng óránként alig 1 fillérbe kerül. ~

Utasítás szerinti töltés mellett teljes felelősséget és 1 évi jótállást vállalok.

A legnagyobb jángmonnyiségre való berendezést jutányosan, gyorsan és pontosan készítem.

Predmerszky József,

bádogos, légszesz- és vízvezeték-berendező

BUDAPEST,

Vörösmarty-utca 33. sz.

Pártoljuk a magyar ipart!

A lanya idő beálltával

a finoman fűszerezett

ERDÉLYI SAVANYUKÁPOSZTÁNK

szétküldése megkezdődött.

Ajánljuk azt kötelezettség nélkül

bérmertve minden magyar vasuti állomáshoz, hordóval együtt 22 koronával métermázsáját elegysúlyt számítva, 70—100 kilogrammig új fenyőbűdönben, 150 kilogr. felül jó erős tölgyfahordóban szállítjuk a káposztát.

Előttünk ismeretlen czimeknek csak előleg és utánvét mellett szállítunk.

Nagyobb vétel esetén külön ajánlat.

Edények, jó állapotban, esetleg vissza is vételnek.

„Transsylvania“ konzervgyár mint szövetkezet

Déva (Hunyadmegye).

Árjegyzék gyümölcs-, vetemény- és gombakonzervekről kívánatra bérmertve megküldetük.

Minta és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmertve.

NEM IGAZI MAGYAR

Az árak vegytisztaságért, tüzes színéért és kitünő kellemes zamataért szavatolok.

konyha az, amelyből a valódi szegedi paprika hiányzik. A legjobb minőségű paprikát szállítja

Bartók Vilmos paprikakülönlegességi, szalámi zsir, tarhonya és honi termények kiviteli üzlete Szegeden.

Nemes édeskés rózsapaprika

válogatott, nemes sötétpiros hüvelyekből őrölve. Szine és zamata legfinomabb.

Bátor vagyok a t. vendéglős urak figyelmét ezen általam előállított paprikakülönlegességre felhívni, amennyiben ezen faj-paprika minden egyes vendéglősnek megfelel, mert a legszebb színű és kitünő ízű paprikás ételeket állíthatják vele elő. Számtalan előkelő vendéglő és szálloda kizárólag ezen fajt használja évek óta állandón.

Levél és sürgönyezim:

BARTÓK VILMOS SZEGEDEN.

TELEFON 286.

Kívánatra olcsóbb fajtákkal is szolgálhatok.

12—17

Olvasd! A legolcsóbb és legérdekesebb lap! **Olvasd!**

Szeless Adorján lapja az

„OLVASD“

hetenként 5-ször, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap jelenik meg.

radikális, szenzációs, más lapokban nem olvasható tartalommal.

A szép kiállítású lap előfizetési ára

egész évre 10 kor. 40 fill.,

mely az „OLVASD“ kiadóhivatalába Budapest, VII., Arena-nt 36/a alá küldendő.

Olvasd! Egy példány 4 fillér! **Olvasd!**

TELEFON 16—06.

Schwarcz Lipót és Társa

sajt, vaj és csemege nagykereskedés

Budapest,

VI. kerület, Teréz-körút 40—42. sz.

Ajánlja raktárát mindennemű bel- és külföldi sajtokból, ugyszintén sódar, hus, hal és conservekből a legjutányosabb árban. — Szállodások, vendéglősök és korcsmárosok árengedményben részesülnek. Árjegyzéket kívánatra készséggel küldünk.

Az „Erdélyi Pincze-Egylet“

császári és királyi udvari szállítók,

Kolozsvárott.

Sürgönyezim: *Bortermelők szövetkezete Kolozsvár.*

Ajánlja egyenesen a szövetkezet termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitünő minőségű

fehér és veres, asztali-, pecsenye-, csemege és gyógy-borait.

Megkeresésekre készséggel küld árlapot

az Igazgatóság.

972.
tan. 901.

Győr szab. kir. város Tanácsától.

Hirdetmény.

Melylyel Győr sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy

1. a Heberling Ferencz neje Mike Teréz győri lakosoktól kisajátított III., Hosszu-utca 8. számú jó forgalmu

VENDÉGLŐ,

a hozzátartozó melléképületekkel;

2. a Gnasszer Mátyás s tsaitól kisajátított III. ker. Hosszu-utca 10. sz. jóforgalmu vendéglő ugyancsak a hozzátartozó melléképületekkel együtt 1901. évi május hó 1-től számított (6) hat egymásután következő évre

BÉRBEVEHETŐ.

Felhívjuk tehát mindazokat, kik a bérletek között bármelyikre külön-külön, esetleg a kettőre együttesen reflektálnak, hogy ez iránti ajánlatukat a nyújtandó bér 10%-ával felszerelve a város gazdasági hivatalához f. 1901. évi márczius hó 10-ik napjának déli 12 órájáig benyujtsák.

A város tanácsa fentartja a jogot az ajánlattevők közti szűkebb árlejtésre.

Győr, 1901. február 9-én.

Kiss Ferencz,
polgármester-helyettes.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Kolozsvártt.

2903—901.
III. szám.

Pályázat.

A magy. kir. államvasutak Segesvár állomásán berendezett vendéglőüzlet folyó 1901. évi július hó 1-től számítandó 3 évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázat hirdettetik:

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbe venni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványaikkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb folyó évi április hó 1-én déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a segesvári állomási vendéglő bérletére” megjegyzéssel ellátott borítékban a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) ezimezo küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál fent jelölt időpontig bántépénz fejében 400 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban befűldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbbi jegyzett, 14 napnál nem régebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik. Az ajánlatban a letétel megtörténte hivatkozás teendő, de a letétől nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától — belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tétettek s végre olyanok, melyekre az előírt bántépénz előzetesen le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (E. M. K. E. palota II-dik emelet 33. ajtó.)

Tájékozás céljából e helyen is megjegyeztetik, hogy a vendéglősök üzleti helyiségül a következők szolgálnak, u. m. II. osztályu étterem, III. osztályu váróterem, mely egyuttal étteremül is szolgál: italmérsi fürke és tőzsde, két kamara, főzőkonyha, mosókonyha, megfelelő pincze padlás és árnyékszék. Két szoba, egy padlás előszoba és egy padlás szoba bérlőnek magánlakásul engedtetik át. A felsorolt helyiségek közül a III. oszt. váró- és egyuttal étterem fűtésére és világítására évenként szükséges tüzelő- és világítóanyag fe'erészben és pedig 6 m³ tűzifa, esetleg azzal egyenértékű szén-, továbbá 140 kg. kőolaj díjtalanul szolgáltatik ki.

Kolozsvár, 1901. február hóban.

(Utányomás nem díjaztatik.) **Az üzletvezetőség.**

Magyar-Pezsgőbor-Ipar. Louis François & Comp.

császár és kir. udvari szállítók.

⊗⊗⊗ Fülöp Szász Coburg Góthai Herczeg Ő Fensége szállítói. ⊗⊗⊗

Diplome d'Honneur

1890 Lissabon

1896 Bordeaux

1896 Paris (Académie Nationale de commerce.)

Grand Prix; Hors-Concours:

1897 Marseille

Budafok (Promontor.)

Ezüst érmek

1889 Páris

1896 Budapest állami ezüst

1900 Páris.

Arany érem

1890 Nizza

1894 Antwerpen

1890 Temesvár

1897 Brüsszel

1898 Bécs

1900 Páris (Académie Nationale de Commerce.)

⊗⊗⊗ Előforduló ünnepek alkalmából ajánljuk „Transylvania“ fél édes és „Vin brut“ savanyu izü, közkedveltségü pezsgőboraink megízlelését. ⊗⊗⊗

Főraktár: **Borhegyi Ferencz** ezelőtt Lápossy.
Budapest, Gizella-tér.

Vezérképviselőség Magyarország részére: Ruda és Blochmann Budapest, V., Akadémia-utca 16. sz.

Esztergomban,

egy, a legforgalmasabb utczában fekvő **nagy kávéház, két kártya- és egy külön szobából**, továbbá **étterem, kimérő, boros és sörös pince, jégverem, 6 vendég-, 3 cselédszoba** és egyéb mellékhelyiségekből álló

„KORONA SZÁLLODA“

teljes, diszes felszerelésével együtt

1901. április 24-ére

bérbeadatik.

Bérlő a szálloda emeletén levő **Kaszinó ellátására is vállalkozhatik**, és az **acetylen világítást is használatba veheti**. A vendégszobák száma esetleg felemlhető. — A szálloda az építendő villamos vasut **első** megálló helye lesz.

Ajánlatok a háztulajdonos **„Esztergomi takarékpénztár“-hoz**, Esztergomba intézendők.

3—3

Szálloda

az Alföldön, egy nagyobb kereskedelmi városban, a mely áll 20 gyönyörűen berendezett vendégszoba, kávéház 1 nyári és 1 téli étterem, táncsterem, urali kaszinó, 1 paraszt kávéház sörcsarnokkal, nagy beszálló udvar istállókkal, stb. tavalyi forgalma volt 140.000 korona csakis tulajdonos nyugalomba helyezése miatt lesz eladva; továbbá **szálloda** a Balaton partján, a fürdőtelepen, vendéglővel egybekötve, a mely áll 23 fényesen berendezett vendégszoba, vendéglő és kávéház és 25 fürdőkabinból; mult évi forgalma volt 48000 korona, az összes évből 2400 korona, csakis családi körülmények miatt lesz 20.000 korona hallatlan potomárért eladva, melyre azonnal 10.000 korona fizetendő csak; ugyszintén **szálloda** nagyobb városban, 8 vendégszoba, kávéház, vendéglő, étterem, sőtés, istálló, kocsiszin, stbbivel ellátva teljesen berendezve azonnal bérbeadandó 4000 korona bérösszegért, az üzlet általánosan, mint egészséges, jömeneteli ismeretes s bárki is azt kibérli 2000 korona tökével, az gondnélküli existenciára teszen szert; továbbá egy teljesen berendezett **szálloda** Erdély egyik nagyobb megyeszékhelyén, 22 vendégszoba, ebédő, kávéház, táncsterem, stbvel ellátva, igen jömeneteli üzlet, teljesen felszerelve, ugyszintén 6 ló és 2 flakkerrel együtt direkte a háztulajdonostól bérbevehető; a bérbevételhez 2000 korona készpénz-tőke okvetlenül szükségeltetik; ugyszintén dunántuli nagyobb városban, megyeszékhelyen egy **kávéház** igen jömeneteli, elegánsan berendezve, direkte a háztulajdonostól a berendezés használatával együtt azonnal bérbevehető. A bérbevételhez legkevesebb 2000 korona tőke szükséges; továbbá **kávéház** vidéki nagyobb városban, az első és legjobb üzlet ottan, fényesen berendezve, mely évente 54.000 korona forgalmat csinál, holott évi bére csak 4800 korona, tulajdonos betegsége miatt csak eladó; azonkivül **kávéház** vidéki nagyobb kereskedelmi városban, 32.000 korona forgalommal szintén eladó kedvező ár és fizetési feltételekkel; továbbá **fővárosi kávéház** szigoru nappali üzlet zenenélküli pazar fényvel berendezve, csakis tulajdonosnak nyugalomba helyezése miatt lesz eladva; ezen üzlet évente tisztán 12 ezer koronát jövedelmez, mit eladó ténnyekkel igazolni is képes; továbbá **kávéház** fővárosban elismert régi, jó nappali és igen kitünő éjjeli üzlet, jöhírnevű, szolid és elegánsan berendezve, átlagos naponai bevétele 160 korona, tulajdonos betegsége miatt minden elfogadható áron eladó. Azonkivül több igen jömeneteli vidéki és fővárosi szállodák, vendéglők, kávéházak és beszálló vendéglők eladók, vagy teljes berendezéssel együtt bérbeadandók; ugyszintén szálloda, kávéház és vendéglői-helyiségek, üresek, vagy ujonnan építettek nálam előjeg, zésben vannak, mindenkor a felvilágosítást csakis direkte reflektánsoknak nyujt Niemetz Gyula szálloda vendéglő és kávéhazai üzletek adásvételi irodája Budapesten, VIII. kerület, József-körut 22. Csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válasszoltatik.

Alapitva 1825.

Alapitva 1825.

HUBERT J. E. POZSONY

pezsgőbor pinczészete

ajánlja elismert kitünő minőségű pezsgőit, különösen

GENTRY CLUB

márkáját

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

Budapesti főraktár: Szimon István urnál Váci-körut.

Képviselő: Kralupper E. C. ur Nádor-utca.

szám: 8171/1. **M. kir. földmivelésügyi miniszter.**

Árverési hirdetmény.

**** A lipító-ujvári magyar kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó ****

fenyőházi gyógy- és fürdőtelepen álló,

a kir. kincstár tulajdonát képező következő **szálloda és egyéb épületeknek, úgy mint:**

- a) az **I. számú szállodának** a hozzátartozó melléképületekkel és mellette lévő jégpinczével,
- b) a vendégszobákkal ellátott kávéházi épületnek a hozzá épített gyógy- illetve étteremmel, többi melléképületekkel és külön álló pincze helyiséggel;
- c) a **II. számú szállodának,**
- d) a postaépület első emeletén és padlásán lévő helyiségeknek mindössze 62. vendégszobával; végre:
- e) az **I. számú szálloda mögött az „Erzsébet“ parkban** álló tekepályának 1901. évi márczius hó 1-jétől, 1905. évi december hó 31-ig terjedő időre való

bérbeadása iránt

a lipító-ujvári m. kir. főerdőhivatal irodájában folyó 1901. évi márczius hó 4-én délelőtti 10 órakor zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási évi haszonbér 9000 korona.

Csak azok az ajánlatok fogadhatnak el a tárgyalás alapjául, a melyek a kitűzött óra előtt a lipító-ujvári m. kir. főerdőhivatalnál benyújtattak, továbbá a melyek az általános árverési feltételek 2. és 4. pontjaiban foglaltak szerint szerkesztettek és felszereltettek.

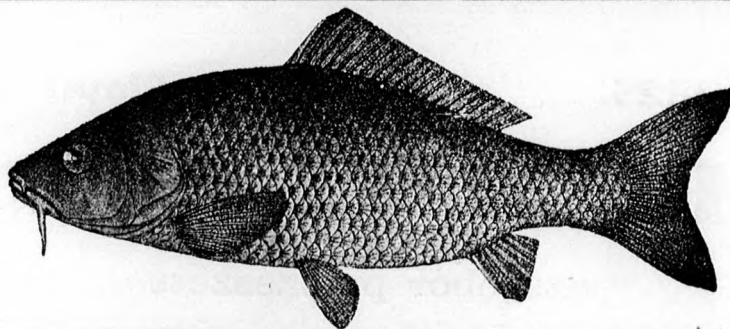
Az általános árverési és szerződési feltételek a m. kir. földmivelésügyi miniszterium erdészeti főosztályánál (Budapest, V. ker., Nádor-utca 5. szám I-ső emelet) és a lipító-ujvári m. kir. főerdőhivatalnál, valamint a fenyőházi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt **bármikor megtekinthetők.**

Budapesten, 1901. évi február hó.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Telefon:

63-90. szám.

FANDA ÁGOSTON

halászmester

BUDAPESTEN.

Ajánlom mindenkor a legnagyobb választékban tartott

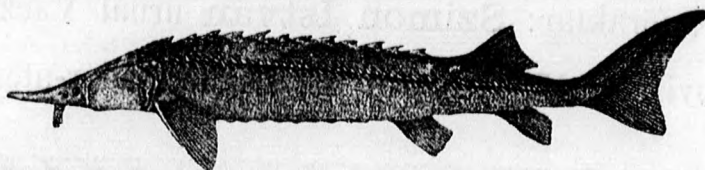
HALKÉSZLETEMET,

úgy dunai mint tengeri halakban és rákokban.

Tisztelettel **FANDA ÁGOSTON.**

Tévedések elkerülése végett kérem a teljes címet kiírni.

Vidéki megrendelések a legutányosabb napi árak mellett pontosan eszközöltetnek.

Sürgőnyezim:

Fanda Agoston Budapest.

